

JELENTÉS
A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK
IGAZGATÓSÁG
2011. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A jelentést készítették:

Összeállította:

Puskás Zoltán, Petróczi Imre

Írta és adatott szolgáltatott:

Barcza Ákos, Barcza Gábor, Békássy Gábor, Bognár Beáta, Cserép Attila, dr. Cservenka Judit, Csiszár Viktor, Fischer József, dr. Gabler Júlia, Gál Róbert, Hegyi Lajosné, Hajdu Anita, Hardy Ferenc, Horváth Éva, Jagasits Szilárd, Józsa Erika, Kenéz István, dr. Kopek Annamária, Korbély Barnabás, Kovács Zoltán, Lajkóné Nagy Gabriella, Lelkes András, Magyarai Máté, Megyer Csaba, Menczel Krisztina, Mészáros András, Nagy Attila, Nagy Károly, Nagy Kornél, dr. Nagy Lajos, Novotny Zsolt, Óvári Miklós, Petróczi Imre, Primusz József, Puskás Zoltán, Rozner György, Selyem Anikó, Simon Pál, Sinka Gábor, Somlai Szilárd, Soós Edina, Szerdahelyiné Bohák Mária, Szinai Péter, Takács Bódis Attila, Tóth Szabolcs, Vers József, Versné György Edit, Vókó László, Zábrák Károly, Zöld Marianna

Csopak, 2012. március

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	5
2. Személyi állomány	8
3. Területi adatok.....	10
3.1. Védett, védelemre tervezett, Natura 2000 és egyéb területek	10
3.1.1. Védelemre tervezett területek	10
3.1.2. Védett természeti területek	10
Miniszteri rendelettel kihirdetett területek és ex lege védett területek (láp, szikes tó).....	10
3.1.3. Natura 2000 területek	11
3.1.4. Nemzetközi jelentőségű területek:.....	12
Ramsari területek.....	12
MAB bioszféra-rezervátumok	12
Európa diplomás területek.....	12
Világörökség helyszínek	12
Geopark	13
3.1.5. Megkülönböztetett védelemben részesülő területek	13
Erdőrezervátumok	13
Nemzeti Ökológiai Hálózat	14
3.1.6. Magas Természeti Értékű Területek	14
3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai.....	14
3.3. Saját vagyonkezelésű területek	14
3.4. Terület nélküli értékek	15
3.4.1. Barlangok.....	16
3.4.2. Egyéb ex lege védett terület nélküli érték (forrás, víznyelő, kunhalom, földvár).....	17
3.4.3. Egyedi tájértékek	17
4. Kutatás és monitorozás.....	18
4.1. Kutatás	18
4.2. Monitorozás	19
4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként	23
4.4. Jelentési kötelezettség	23
5. Kezelési tevékenység	25
5.1. Természetvédelmi kezelési és Natura 2000 fenntartási tervek	25
5.1.1. Kezelési tervek.....	25
5.1.2. Natura 2000 fenntartási tervek.....	26
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés	26
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	26
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése	28
5.3. Élőhely-rehabilitáció, -rekonstrukció.....	31
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek.....	32
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	32
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése	32
5.5. Saját állatállomány	35
5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás	37
5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás	38
5.8. Halászati vizek.....	39
5.8.1. Védett vizek.....	40
5.8.2. Védett halastavak.....	40
6. Projektek.....	42
7. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység.....	49
7.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma	49
7.2. Szabálysértés	52
7.3. Természetvédelmi bírság	53
7.4. Büntető ügyek	53
7.5. Polgári perek	54
7.6. Egyéb jogi ügyek	54

8. Természetvédelmi őrszolgálat.....	56
9. Költségvetés, vagyon.....	58
9.1. Kiadások	58
9.2. Bevételek.....	59
9.3. Vagyon	60
9.3.1. Befektetett eszközök.....	60
9.3.2. Forgó eszközök.....	61
9.4. Épületek	62
9.5. Eszközök	62
10. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok	64
10.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra.....	64
10.1.1. Látogató-, fogadó- és oktatóközpontok, szálláshelyek	64
10.1.2. Tanösvények	64
10.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	65
10.1.4. Társadalmi kapcsolatok	65
10.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	66
10.2.1. Szakvezetéses túrák	66
10.2.2. Erdei iskolák	67
10.2.3. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	67
10.3. Kiadványok	67
10.4. Látogatóstatisztika	68
10.5. Tervezett fejlesztések (2012)	69
10.6. Együttműködési megállapodások.....	69
10.7. Fontosabb események	71
11. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel	73
12. Belföldi és külföldi együttműködés.....	74
13. Ellenőrzés	76
14. Fontosabb célkitűzések a következő évre.....	78

1. Bevezetés

A 2011. év fontos eseménye volt, hogy októberben Puskás Zoltán váltotta Balogh Lászlót a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (BfNPI) vezetői székében.

A tavalyi év júniusában vendégünk volt Dr. Illés Zoltán Környezetügyért Felelős Államtitkár Úr.

2011 júniusában működési területünkön kihirdetésre került a Dél-balatoni Berkek új Ramsari Terület.

Jelentős munka volt a tavalyi évben az ex lege védett lápok jegyzékének felülvizsgálata is.

Kettős évforduló volt a Kis-Balatonon védett természeti területén a múlt évben: 60 évvel ezelőtt, 1951-ben 1403 hektáros kiterjedéssel jegyezték be a 228. sorszámú természetvédelmi törzskönyvbe az akkor még kötőjel nélkül írt Kis-Balaton területét; 25 éve, 1986-ban pedig az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnökének rendelkezése alapján Kis-Balaton Tájvédelmi Körzet néven bővült mintegy 150 négyzetkilométerre a védett terület, mely 1997. óta már a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része.

A tavalyi évben aláírásra került a Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum kialakítására vonatkozó 5 oldalú elképzelés, amelyben a BfNPI a Mura-térséggel lesz jelen.

A 2011. év szempontjából releváns projektjeink:

Pályázat neve	Azonosító	BfNPI
Futó pályázatok		
Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 keretében megvalósuló „PaNaNet” (Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata)	AT-HU ETE 2007-2013 L00038	partner
Central Europe Operational Programme HABIT-CHANGE 2007-2013	2CE168P3 HABIT-CHANGE	partner
Eastern Bakony LIFE +	LIFE 07 NAT /H/000321	partner
Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008	pályázó
Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság területein. I forduló	KEOP-7.3.1.2./09-2010-0030	pályázó
Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon. I forduló	KEOP-7.3.1.2/09-2010-0040	pályázó
Láprétek, gyepek és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0026	pályázó
Levendula-ház látogatóközpont a Bakony-Balaton Geopark keleti kapuja.	KDOP-2.1.1/D-2f-2009-0006	pályázó
Pannon Csillagda – Látogató Központ kialakítása Bakonybélben	KDOP-2.1.1./ B-09-2010-0006	pályázó
ZIRC, Arborétum rekonstrukciója.	KEOP-3.1.3./2f/09-2009-0006	pályázó
Beadott pályázatok (elbírálás alatt)		
Közösségi jelentőségű és védett állatfajok felmérése és monitoring módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein	SH/4/12 (Svájci Alap)	partner

A kis kárókatona (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>) által okozott természetvédelmi konfliktus kezelése magyarországi mesterséges halastavakon	LIFE+ Nature 2011	partner
Megírás alatt lévő pályázatok		
Majorfejlesztés és mg-i gépbeszerzés a Káli- és Tapolcai-medencében	KEOP - 3.2.0/09-11 - Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés	pályázó
Majorfejlesztés és mg-i gépbeszerzés a Kis-Balaton térségében	KEOP - 3.2.0/09-11 - Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés	pályázó
A Tapolcai-tavasbarlang fogadóépületének fejlesztése	KDOP	pályázó
Jövőben tervezett pályázatok		
A BfNPI ingatlanainak energetikai korszerűsítése	KEOP	pályázó
BfNPI közreműködés más pályázatában (megbízás vagy együttműködés alapján)		
LEARNING FOR LAKES – A EUROPEAN LAKES MANAGEMENT TRAINING SCHEME	EU Leonardo	
Natura 2000 területek hatékonyabb irányításának/kezelésének megvalósítása (BETTER management and implementation of NATURA 2000 sites)	EU Interreg	

2011. június 1-jén megnyitott a Levendula Ház Látogatóközpont Tihanyban. A minden korosztály számára élményt nyújtó látogatóközpont a Tihanyi-félsziget múltját és jelenét mutatja be: a vulkánok egykor dühöngő világát, s a később megszelídült táj harmóniáját. A tihanyi emberek és a természet évszázados együttélését, a levendulatermesztést. A látogatókat teázó, ízléses levendula bolt és a természetismereti és kézműves programokat kínáló foglalkoztató terem is várja.

A Bakony–Balaton Geopark projekt keretei között Igazgatóságunk, mint a geopark irányító szervezete pályázatot nyújtott be az Európai Geoparkok Hálózatához a tagság elnyerése céljából. A döntést egy helyszíni szakmai terepbejárást követően, 2012 őszén hozzák meg. A tagság elnyerésével geoparkunk az UNESCO által támogatott, Európai és egyben Globális Geopark lesz. Egyúttal nemzetközileg is elismertté válnak a Bakony–Balaton Geopark természeti (elsősorban földtani) és kulturális adottságai. Együttműködési megállapodást is aláírtunk a 3141 km² kiterjedésű geoparkban működő tizenöt többcélú kistérségi társulással, megteremtve az önkormányzatokkal való átfogó együttműködés kereteit a földtani természetvédelem, a geoturizmus és az oktatás területén.

Az Igazgatóság jelenlegi munkatársai közül többen kitüntetésekkel vehettek át a 2011. évben:

- Megyer Csaba osztályvezető - Miniszteri Elismerő Oklevél a Víz Világnapja alkalmából.
- Hardy Ferenc természetvédelmi őr - Miniszteri Elismerő Oklevél a Föld Napja alkalmából.

A Plecotus Barlangkutató Csoport javaslatunkra Pro Natura Emlékplakett kitüntetésben részesült a Föld Napja alkalmából.

A 2011. első félévében zajló EU Magyar Elnökség fontos prioritása volt a környezetvédelem, hiszen a környezet megóvása és állapotának fokozatos javítása kulcsfontosságú az Európai Unió és polgárai számára.

Részben fentiekhez is kapcsolódva fontos feladatok voltak a múlt évben az Natura 2000 hálózat működtetésében:

- Adatbázis frissítés.
- 2011. június 7-10 között Balatonfüreden került megrendezésre a Természetvédelmi Igazgatók Ülése. (NDM). A találkozó szervezését a Vidékfejlesztési Minisztérium Természetmegőrzési Főosztálya, valamint a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság végezte. A rendezvény fő témái a természetvédelmet érintő uniós szakpolitika aktuális kérdései voltak, így többek között az élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelvek megvalósítása. Az Igazgatóság június 8-án a Tihanyi-félszigeten terepi programot szervezett, valamint a 10 nemzeti park igazgatóság számára bemutatkozási lehetőséget biztosított.
- A Natura 2000 fenntartási tervekkel kapcsolatos támogatási jogszabály véleményezésében is részt vettünk.
- Sort került több erdőtervezési tárgyalásra adott Natura 2000 területek vonatkozásában.

A 2011. év az „önkéntesség” nemzetközi éve is volt:

- A magyar kormányzat civil szervezetek összefogásával 2011. május 21-én nagyszabású hulladékgyűjtési akciót szervezett. A „TÉszedd 2011 – Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért” címmel megszervezett megmozdulásban a BfNPI is rész vett, több helyen (Tihany, Káli-medence, Keszthelyi-hegység, stb.) szerveztünk szemétszedést.
- A természet- és madárvédelem jeles alakja, Csörgéy Titusz 50 éve hunyt el. Közadakozásból méltó emléket sikerült állítani a tudós tiszteletére. 2011. december 2-án, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság székhelyének kertjében avatták fel Csörgéy Titusz mellszobrát, Lugossy László szobrászművész alkotását.

A 2011. évben is lezajlott a „Magyarország Biodiverzitás Fővárosa” című verseny. 2011-ben 50 kérdőív került értékelésre, különdíjban részesült Budaörs, a 2011. év Biodiverzitás Fővárosa Szentes lett. Nagy jelentőségű dolognak tartjuk, hogy Igazgatóságunk működési területén továbbra is sok helyen - 20 település az 50 országosan nevezőből - fontosnak érzik a természeti értékeink, a biodiverzitás megőrzését, és ezért készek is tenni (Veszprém – 2., Balatonfüred – 3., Gyenesdiás – 3. helyezést ért el kategóriájában).

2. Személyi állomány

		Szakkézettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2011-ben szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Kormánytisztviselő	0	12	46	26 fő/3 nyelv	2 fő közige alapvizsga; további 1 fő mérlegképes képzést végzett, 1 fő TB ügyintézői képzést, további 11 fő különböző (Pénzügyi, SzJA, TB, mérlegképes, bér, munkaügy, turisztikai, pályázati, közbeszerzési) továbbképzésekben vett részt.
	ügykezelő	0	0	0	0	-
	MT hatálya alá tartozó	2	8	0	1 fő/1 nyelv	-
	Közfoglalkoztatott	26	16	0	0	-
Összesen		28	36	46	27 fő/3nyelv	-

Az Igazgatóság 2010. évi záró létszáma 99 fő volt, 2011. évben nyitó létszám 79 fő, melyből 5 fő volt állományon kívül (3 fő THGyás, 1 fő GYED, 1 fő GYES). A 20 fő különbség abból adódott, hogy a 2010. 12. 31.-én még az állományi létszámunkba tartozott a Vidra-vár Oktatási Központ 16 fővel és 4 fő munkavállalónak szintén 12. hó 31-én szűnt meg a munkaviszonya.

A 2011. évi létszám-előirányzat 71 fő, amely az év folyamán nem változott, bár az évközi költségvetési támogatás jelentős csökkentése, 4 fő munkavállaló elbocsátását tette szükségessé.

2011. évben az Igazgatóság munkajogi záró létszáma 110 fő, amelyből 3 fő Gyeden volt. (A 107 főből 42 fő közfoglalkoztatott)

2011. éves átlagos statisztikai állományi létszámunk 109 fő, ebből 36 fő a közfoglalkoztatottak éves átlaga.

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 63 fő, az összes leszámoló munkavállaló létszáma 52 fő volt.

A jelentős munkaerő fluktuáció fő oka egyrészt a közfoglalkoztatási pályázat alapján foglalkoztatottakból, másrészt a Siófoki Vidra-vár Oktatási központ üzemeltetésének megszűnéséből, valamint a Tapolcai-tavasbarlang főszezoni üzemeltetéséből adódott.

A 2011. évben a január 18.-tól december 31.-ig tartó közfoglalkoztatási pályázat alapján összesen 51 fő dolgozó került felvételre, mely a pályázat idejének átlagában 37 fő munkavállaló foglalkoztatását jelentette.

A közmunka pályázat alapján foglalkoztatott 30 fő fizikai munkavállalóval kellett ellátni az állattartással kapcsolatos feladatok nagy részét. A bemutatóhelyek üzemeltetésében 5 fő, a turisztikai és a pénzügyi ügyintézői feladatok ellátásában 1-1 fő vett részt.

A Tapolcai-tavasbarlang üzemeltetésére az egyedi munkaidő beosztás és a barlangban fennálló radon sugárzás miatt az év folyamán összesen 15 főt alkalmaztunk, ebből 11 fő volt határozott idejű munkaszerződéssel 2 fő pedig a közfoglalkoztatási programban.

A személyi állománnyal kapcsolatban összességében elmondható, hogy a munkavállalók magasan kvalifikáltak, munkaköri feladataik ellátásához megfelelő képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkeznek, a létszám előirányzat azonban az elvégzendő feladatokhoz mérten igen szűkösnek tekinthető.

3. Területi adatok

3.1. Védett, védelemre tervezett, Natura 2000 és egyéb területek

3.1.1. Védelemre tervezett területek

	<i>Védelemre tervezett</i>	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	-	-
Nemzeti Park bővítés	1	7.062
Tájvédelmi Körzet	2	9.386
Tájvédelmi Körzet bővítés	1	189
Természetvédelmi Terület	4	920
Természetvédelmi Terület bővítés	1	20
Összesen	9	17.577

1. Balaton-felvidéki NP bővítése (7.062 hektár)
2. Marcal-medence TK (kb. 3.000 hektár)
3. Kerka-menti TK (6.386 hektár)
4. Mórchelyi halastavak TT (kb. 450 hektár)
5. Csörnyeberek Erdőrezervátum (20 hektár) (A Zalakomári madárrezervátum TT bővítése; összes területe 105 hektár, de ebből már védett 84 hektár.)
6. Remetekert Erdőrezervátum (156 hektár)
7. Tóth-árok Erdőrezervátum (189 hektár) (A Magas-bakonyi TK bővítése; összes területe 440 hektár, de ebből már védett 251 hektár.)
8. Vaskereszt Erdőrezervátum (135 hektár)
9. Vetyemi bükkös Erdőrezervátum (178 hektár)

3.1.2. Védett természeti területek

Miniszteri rendelettel kihirdetett területek és ex lege védett területek (láp, szikes tó)

	<i>Védett</i>		<i>Ebből fokozottan védett (ha)</i>	<i>Változás a tárgyévben (ha)</i>
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		
Nemzeti Park	1	57.019	10.471	0
Nemzeti Park bővítés	-	-	-	-
Tájvédelmi Körzet	3	11.240	248	0

Tájvédelmi Körzet bővítés	-	-	-	-
Természetvédelmi Terület	27	5.499	0	0
Természetvédelmi Terület bővítés	-	-	-	-
Ex lege védett láp	131	14.000	0	0
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	-
Összesen	162	87.758	10.719	0

Igazgatóságunk működési területe nem változott (1.013.850 ha)

3.1.3. Natura 2000 területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi terület	6	108.249	0
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési terület	68	250.053	0
összesen	70		0

EU Madárvédelmi és Élőhely-védelmi Irányelv hatálya alá tartozó területekkel kapcsolatos feladatok végzése a 2011. évben:

- Adatbázis frissítés.
- 2011. június 7-10 között Balatonfüreden került megrendezésre a Természetvédelmi Igazgatók Ülése. (NDM). A találkozó szervezését a Vidékfejlesztési Minisztérium Természetmegőrzési Főosztálya, valamint a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság végezte. A rendezvény fő témái a természetvédelmet érintő uniós szakpolitika aktuális kérdései voltak, így többek között az élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelvek megvalósítása. Az Igazgatóság június 8-án a Tihanyi-félszigeten terepi programot szervezett, valamint a 10 nemzeti park igazgatóság számára bemutatkozási lehetőséget biztosított.
- A Natura 2000 fenntartási tervekkel kapcsolatos támogatási jogszabály véleményezésében is részt vettünk.
- Sort került több erdőtervezési tárgyalásra adott Natura 2000 területek vonatkozásában. Veszprém és Zala megyében korábban kialakult már egy kedvező gyakorlat, együttműködés, az erdőtervezés területén azonban most volt szükség jelentős mértékű beavatkozásra. A rendkívül nagy értéket érintő hatósági beavatkozások következtében folyamatosak az egyeztetések az MgSzH Erdészeti Igazgatóságaival, a Bakonyerdő és a Zalaerdő Zrt-vel, valamint a magán erdőgazdálkodókkal. A kisebb feladatok, adatszolgáltatások, vélemények kiadása folyamatos. A lefolytatott eljárások következtében jelentős mértékű átalakulás kezdődött az erdészeti gyakorlatban. Örömmel tapasztaltuk, hogy az új erdőtervek rendelete és részletszintű tervezése egyaránt pozitív hozzáállást tükröz térségünkben az erdész szakma részéről. A legjelentősebb eredmények a Kab-hegy térségében az örökerdő jelentős arányú kijelölése míg a Nagykanizsai (a korábbi FVM rendelet szerint Kanizsai) erdőtervezési körzetre vonatkozóan minden lényeges egyeztetett szempont szerepel

(Natura 2000 elsődleges rendeltetés kijelölése 1808 ha-on, mikroélőhelyek kialakítása, átalakító üzemmódra való átállás közel 460 ha-os erdőtümbben stb.).

3.1.4. Nemzetközi jelentőségű területek:

Ramsari területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ramsari	2 (+1)	24.228 (+60.000)	9483

Változás volt Ramsari területek tekintetében a 2011. évben: Megjelent a 45/2011. (V. 31.) VM rendelet a Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek Jegyzékébe bejegyzett hazai védett vizek és vadvízterületek körébe tartozó Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari terület kihirdetéséről.

MAB bioszféra-rezervátumok

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Bioszféra Rezervátum	0	0	0

A tavalyi évben aláírásra került a Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum kialakítására vonatkozó 5 oldalú elképzelés, amelyben a BfNPI a Mura-térsséggel lesz jelen.

Európa diplomás területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európa Diploma	1	645	0

Magyarországon a Szénások Fokozottan Védett Terület és az Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület 1995-ben, a BfNPI működési területén található „Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei” pedig 2003-ban nyerte el a Diplomát.

Az élő természeti értékek mellett Tihany nemzetközi hírneve elsősorban sajátos földtörténeti múltjának, geológiai és geomorfológiai nevezetességeinek köszönhető. A néhány millió éve itt működött tűzhányók által lerakott bazalttefra (vegyes vulkáni por és törmelék) az időjárás pusztításai miatt igen változatos formakincset mutat, ennek szép példái a Szélmarta-sziklák. Az igazi szenzációt azonban az Európában egyedülálló hévforrás-kúpok jelentik. Az utóvulkáni hatásra feltörő hévforrások vizéből kicsapódott az oldott mész a kova, és közzetté válva forráskúpoként rakódott le. A száznál több különleges alakú és belső szerkezetű sziklaképződmény többsége a félsziget nyugati részén található. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság jelentős erőket mozgósít a hévforráskúpok kutatására, megőrzésére és bemutatására. A Lóczy-gejzír ösvény Tihany legérdekesebb természeti és kultúrtörténeti látnivalóit fűzi fel, köztük mintegy tucatnyi gejzír-kúpot. A látogatók ismeretterjesztő táblák segítségével ismerhetik meg Tihany természeti értékeit, de a szabadon látogatható tanösvény megtekintéséhez szakvezetés igényelhető.

Világörökség helyszínek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Világörökség	0	0	0

A Magyar Várományosi Listán szereplő helyszínek között szerepel „A Tihanyi félsziget, a Tapolcai-medence tanúhegyei és a Hévízi tó (Kultúrtáj)” nevű területcsoport. A 2012. évben számos feladat (pl. világörökségi munkaszervezet felállítása, várományosi terület pontos lehatárolása) a témában.

Geopark

A Bakony–Balaton Geopark projekt keretei között Igazgatóságunk, mint a geopark irányító szervezete pályázatot nyújtott be az Európai Geoparkok Hálózatához a tagság elnyerése céljából. A pályázatot befogadták és hiánytalannak ítélték. A végső döntést egy helyszíni szakmai terepbejárást követően, 2012 őszén hozzák meg. A tagság elnyerésével geoparkunk az UNESCO által támogatott, Európai és egyben Globális Geopark lesz. Egyúttal nemzetközileg is elismertté válnak a Bakony–Balaton Geopark természeti (elsősorban földtani) és kulturális adottságai. Együttműködési megállapodást is aláírtunk a 3141 km² kiterjedésű geoparkban működő tizenöt többcélú kistérségi társulással, megteremtve az önkormányzatokkal való átfogó együttműködés kereteit a földtani természetvédelem, a geoturizmus és az oktatás területén.

3.1.5. Megkülönböztetett védelemben részesülő területek

Erdőrezervátumok

Igazgatóságunk működési területén kilenc erdőrezervátum, illetve erdőrezervátum céljára kijelölt terület található, 3 Veszprém megyében, 5 Zala megyében (egynek a védőzónájának kisebb része áthúzódik Veszprém megyébe), 1 pedig Somogy megyében.

Jogszámban kihirdetett erdőrezervátumok:

1. Tátika (Bakony, MT: 87,5 ha, VZ: 171,7): A Nemzeti Park területén Zalaszentőrs község határában kettős lávaömlésű kupon található. A Tátika-hegyet két vulkáni kitérő hozta létre. Környékén nagyobb, valószínű őskori sáncrendszer húzódott. Zalándus veszprémi püspök 1240 és 1250 között várat építtetett. A Tátika ősbükkös elegyes állománya az alsó bazaltkúpon található, természetes állapotú őserdő, melynek koros fái 210-220 évesek.
2. Somhegy (Bakony, MT: 103,6 ha, VZ: 189,6): A Magas-Bakony Tájvédelmi Körzetben Bakonybél községben Somhegypusztától északra helyezkedik el. Különleges értékek: Szubmontán bükkös, idősebb állományok, sziklakibúvások. A hegytetőn földsánccal, a déli, úgynevezett Plötz oldalon két barlanggal, mészkőpadon kialakult meszes lejtőgyep társulásokkal.
3. Virágos-hegy (Keszthelyi-hegység, MT: 46,6 ha, VZ: 262,7): Balaton-felvidéki karszterdők növényritkaságokkal. Az erdőrezervátum védőzónájának is egy része fokozottan védett, a Nemzeti Park natúrzonája. Az Edericsi-hegy dél-keleti - déli lejtőinek mészkőszintjeit, karsztbokorerdők teszik botanikailag értékessé. A Sípstorok (Balatonederics 5 E,G,F) mészkő sziklaszurdokának és a kiágazó ároknak oldalai: több hektáros területen borítja hazánk egyik növényritkasága a zergevirág (*Doronicum orientale*).
4. Fehér-sziklák (Bakonyalja, MT: 39,1 ha, VZ: 235,0): Sümeg és Csabrendek között az úgynevezett Rendeki hegyen helyezkedik el, mindkét település külterületét érinti. A Rendeki hegy a Bakony dél-nyugati nyúlványa, legmagasabb pontja a Csúcsos-hegy 374,6 m-rel. Az erdőrezervátum a Csabrendek 1-6-os tagot, valamint a Sümeg 101 A1 erdőrészletet és a 118-as tagot foglalja magába. Népies neve: Fehér-kövek.

A kihirdetett erdőrezervátumok mellett további 5 kihirdetése van folyamatban:

1. Csörnyeberek Erdőrezervátum (21 ha) (A Zalakomári madárrezervátum TT bővítése; összes területe 105 ha, de ebből már védett 84 ha.)
2. Remetekert Erdőrezervátum (156 ha)
3. Tóth-árok Erdőrezervátum (189 ha) (A Magas-bakonyi TK bővítése; összes területe 440 ha, de ebből már védett 251 ha.)
4. Vaskereszt Erdőrezervátum (136 ha)
5. Vétyemi bükkös Erdőrezervátum (179 ha)

Nemzeti Ökológiai Hálózat

A Nemzeti Ökológiai Hálózat kijelölését a nemzetközi eszközök messzemenő figyelembe vételével végezték. A nemzeti park igazgatóságok szakembereinek közreműködésével elkészültek az egyes igazgatóságok illetékességi területéhez tartozó regionális ökológiai hálózatok. Ezek összeillesztésével született meg az országos hálózat 1:50 000 léptékű digitális adatbázisa.

Az ökológiai hálózathoz tartozó élőhelyek védelmének biztosítása a magyar jogrendbe is beépült. Az ökológiai hálózattal kapcsolatos rendelkezéseket, utalásokat tartalmaznak a következő jogszabályok:

- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről (53. §);
- 2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről (4., 9., 12., 13., 19. és 22. §);
- 132/2003. XII. 11. OGY határozat a II. Nemzeti Környezetvédelmi Programról;
- 46/1999. (III.18) Korm. rendelet a hullámterek, parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról (6. §)

3.1.6. Magas Természeti Értékű Területek.

Új kihirdetés nem történt a 2011. évben, továbbra is a 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet volt az irányadó. Az Agrár-környezetgazdálkodási program folyt a területen, az éves ellenőrzésbe az MVH bevonta Igazgatóságunkat, mely összesen (Natura ellenőrzésekkel együtt) 161 db volt.

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai

A védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. tv. végrehajtása során 1 ha „szántó” és 2,5 ha „rét” művelés ágú földterület került a Magyar Állam tulajdonába (Kövágóörs és Mindszentkállya településen) a 2011. évben. Igazgatóságunk vagyonkezelői joga rendezetlen.

A 2010. évben – a Magyar Állam javára – megvásárolt tapolcai belterületi ingatlan tekintetében igazgatóságunk vagyonkezelői joga 2011. évben rendezésre került.

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Összes kiterjedése (ha)	Tárgyévben vásárolt /átkerült terület (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%

Szántó	1.202	0	447	37	755	63
Gyep	6.598	16	3.600	55	2.998	45
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	3	0	3	100	0	0
Gyümölcsös	27	0	0	0	27	100
Nádas	1.428	14	1.399	98	29	2
Halastó	38	0	0	0	38	0
Erdő	2.391	24	2.391	100	0	0
Fásított terület	13	0	13	100	0	0
Kivett	1.449	0	1.407	95	42	5
Összesen	13.149	54	9.260	70	3.889	30

A növekedés jelentősebb tételei a következők:

- MNV ZRt-től átvett, egykori ÁG-i, majd ÁPV Rt. területeinek Somogy megyét érintő részei
- elővásárlási joggal nem éltünk

A szukcesszió (erdősülés) miatt – ahol nem láttuk indokoltnak a visszaállítást – alrészlet változások történtek, mely a művelési ágak arányát változtatja kis mértékben.

Fontos megjegyezni, hogy 141 ha terület vagyongazdálkodási jogának bejegyzése jogszabályi akadály miatt nem történt meg, ezeknél csak a Magyar Állam tulajdonosi bejegyzés került az ingatlanra.

A haszonbérbe adott területek kis mértékben növekedtek. 22 új szerződés kötött, ebből 11 vonatkozik új partnerre, ill. új területre. Jelentősebb tétel ezek közül a Balatoni Halászati Nonprofit Zrt-vel, a siófoki halastavakra kötött haszonbérleti szerződés.

3.4. Terület nélküli értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti emlék	0	0
Forrás	1960	200
Barlang	695	0
Víznyelő	535	27
Kunhalom	270	0
Földvár	61	0

3.4.1. Barlangok

Működési területünkről a jelenleg aktuális adatbázis 695 db barlangról tesz említést (ennyi objektum rendelkezik szabatos pontosságú GPS vevővel bemért bejáratú koordinátákkal). Ez a szám az alapadatok folyamatos ellenőrzésével (szinonimák kiszűrése, néhány eddig meg nem talált, de bizonyítottan létező barlang GPS-szel történő bemérése, hiányzó térképek, és dokumentációk elkészítése stb.) várhatóan változni fog. A Minisztérium által felállított minőségi követelmények szerint dolgozó barlangtérképezési kapacitás véges volta, és az elvégzendő feladatok nagyságrendje miatt várhatóan hosszú ideig munkát adnak azon hosszabb, fokozottan védett barlangok, amelyek föld alatti kiterjedésének meghatározása még előttünk áll.

Az utóbbi évek talán legnagyobb jelentőségű hazai barlangkutatói eredménye a Tapolca belterületén nyíló, fokozottan védett Berger Károly-barlanghoz kötődik. Ennek hossza 2010. év végéig 900 méter volt, ekkor azonban a Tapolcai Plecotus Barlangkutató Csoport tagjainak sikerült egy alsó szintre lejutva 2–3 kilométernyi újabb járatrendszert feltárni. A feltárás jelentőségét nem elsősorban a tekintélyes járatosság adja, hanem azok a ritka képződmények és karsztjelenségek, amelyek az országban csak néhány helyen fordulnak elő. Így négy nagyobb hajdani forrásterem található a barlangban, közülük kettőben a legnagyobb vízfelületű hazai barlangi tavak helyezkednek el, a másik kettőben pedig különösen gazdag ásványtársulások (aragonit, borsókövek, logomitok, cseppkövek) és kisebb tavak figyelhetők meg. Utóbbiak közül az egyiket egy 30 °C-os hévízfeltörés táplálja.

2011. április 25-én a barlangkutatóknak sikerült megtalálniuk az összeköttetést a Tapolcai Kórház-barlanggal, így a jelenleg már Kórház–Berger-barlangrendszer elnevezésű barlang a maga 5500 méteres hosszával Magyarország 10. leghosszabb föld alatti járatrendszere.

Fontos megemlíteni, hogy a tapolcai kutatásokat végző Plecotus Barlangkutató Csoportot Igazgatóságunk Pro Natura Emlékplakettre terjesztette fel; a magas szintű kitüntetést Szilaj Rezső elnök 2011. április 19-én vette át Fazekas Sándor vidékfejlesztési minisztertől.

Az Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén megnevezésű, KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008 azonosító jelű KEOP pályázat keretében az alábbi beruházások kezdődtek meg tárgyévben:

Beavatkozás megnevezése	Beruházási helyszín
Barlangok természetvédelmi célú lezárása, bejáratok biztosítása	Hajszabarnai Pénz-lik
	Sűrűhegyi Ördöglik
	Tűzköves-hegyi-barlang
	Baglyas-víznyelőbarlang
A fokozottan védett Tapolcai-tavasbarlang és a Lóczy-barlang természetvédelmi célú rekonstrukciója, a Csodabogyós-barlang beépített műtárgyainak cseréje	Tapolcai-tavasbarlang
	Lóczy-barlang
	Csodabogyós-barlang
Barlangok járatainak természetvédelmi célú biztosítása, beépített műtárgyak cseréje	Baglyas-víznyelőbarlang
	Bújó-lik
	M-1-es víznyelőbarlang
	Öreg-köves-víznyelőbarlang
	Zsófiapusztai-víznyelőbarlang
	Bongó-zsomboly
	Csengő-zsomboly
Jubileumi-zsomboly	

3.4.2. Egyéb ex lege védett terület nélküli érték (forrás, víznyelő, kunhalom, földvár)

Források

Nagy gyakorlattal és kitűnő helyismerettel rendelkező geológus szakemberek a 2011. évben is folytatták a források kataszterezését az Igazgatóság működési területén, túlnyomórészt Veszprém megyében (2010-ben 200 db forrás felmérésére kötöttünk szerződést, de a munka szerződészerű végteljesítése 2011. évben történt meg). A fenti összesített számmal kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy – természetesen a társigazgatóságokkal történt egyeztetéseket követően – más nemzeti park igazgatóságok hozzánk közel eső peremterületein (pl. a Keleti-Bakony Fejér megyei részén) is elvégeztük a források felmérését. A jó ütemben haladó adatfeldolgozás során közvetlenül a VM Barlang- és Földtani Osztálya által összeállított digitális adatbázis kerül feltöltésre. Országos összehasonlításban Igazgatóságunk szolgáltatja eddig a legtöbb, minden tekintetben szabatos adatot a természetvédelmi nyilvántartás számára. A felmérés eredményeit gyakran tudjuk a napi munkánk során is hasznosítani (településrendezési tervek véleményezése stb.).

Víznyelők

Ugyancsak jó ütemben folytatódott az ex lege víznyelők kataszterezése is: a 2010-ben kötött szerződés alapján újabb 27 víznyelő felmérését végezték el a kutatók (a végteljesítés 2011. májusban volt). A munka hatékonyságát ebben az esetben is növeli az, hogy immár digitális adatbázisba történik az adatok bevitele.

A helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot feltételrendszerében tájképi elemként megőrzendő kunhalmok bekerültek a MEPAR rendszerbe. Az ellenőrzések kiterjednek a kunhalmok megőrzésére is.

3.4.3. Egyedi tájértékek

Az Európai Táj Egyezmény megvalósításából adódó feladatként, a norvég alapból biztosított pályázati forrással, a Budapesti Corvinus Egyetem, a Vidékfejlesztési Minisztérium, az örökségvédelem, a FÖMI és a nemzeti parkok együttműködésével készült el a TÉKA program keretében számos, az Igazgatóság működési területén levő település egyedi tájértékeinek felvételezése.

A 2010 és 2011. évben teljesített program keretében Igazgatóságunk működési területén összesen 59 település egyedi tájértékeinek felvételezését, ill. felülvizsgálatát készítettük el, az adatokat és fényképeket táblázatokban, majd a Természetvédelmi Információs Rendszerben rögzítve. Ezzel jelentős adatbázis létesült, mely a hatósági munkát és a települési értékvédelmet egyaránt szolgálja.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt megnevezése	Összeg (eFt)	A kutatást végző szervezet/magán-személy	Az eredmények rövid ismertetése	Megjegyzés
1	Dél-zalai homokvidék (HUBF20049) természeti értékeinek feltárása	-	BfNPI (Magyari Máté-Klein Ákos)	számos védett növényfaj állományának felmérése történt meg, valamint előkerült a skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), az eredmények a havi jelentésekben és a leadott TIR adatgyűjtő-táblázatokban szerepelnek	
2	vetési varjú telepek felmérése	-	BfNPI (Magyari Máté-Klein Ákos)	a felmérés megtörtént, az eredmények a március havi jelentésben szerepelnek	
3	orchideafajok állományainak felmérése a Balaton-melléki legelőkön	-	BfNPI (Magyari Máté)	a felmérés megtörtént, az eredmények a havi jelentésekben és a leadott TIR adatgyűjtő-táblázatokban szerepelnek	
4	éjszakai lepkefelmérések	-	BfNPI (Magyari Máté)	a felmérés megtörtént, az eredmények a havi jelentésekben és a leadott TIR adatgyűjtő-táblázatokban szerepelnek	a keleti lópibagoly nem került elő
5	harisfelmérés a Kis-Balaton menti gyepeken	-	BfNPI (Klein Ákos, Magyari Máté, Kovács Zoltán, Nagy Kornél, Cserép Attila, Novotny Zsolt)	a felmérés megtörtént, az eredmények a havi jelentésben és a leadott TIR adatgyűjtő-táblázatban szerepelnek	
6	gyöngybagoly-állomány felmérése Zala megye területén	-	BfNPI/Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány (Klein Ákos)	a felmérés megtörtént, az eredmények a havi jelentésben szerepelnek	
7	madártani kutatások	-	NYME (Gál Szabolcs-Kancsal Béla)	önálló kutatás zöldhatósági engedéllyel a Kis-Balaton területén	
8	haltani kutatások	-	MTA BLKI (Paulovits-Ferincz-Erős-Juhász-Specziár)	önálló kutatás zöldhatósági engedéllyel a Kis-Balaton területén	
9	Balatonföldvári-halastó természetvédelmi alapfelmérése	-	BfNPI - Kenéz István	madarak, hullók, kételtűek, emlősök, növények	Kutatási jelentés készült
10	Halfaunisztikai vizsgálatok folytatása (Nádas-mező)	-	BfNPI	Felvételezés megtörtént	
11	Tapolcai-medence: lisztes kankalin, mocsári	-	BfNPI	Felvételezés megtörtént	

	kardvirág, nagy aggófű állományok felvételezése.				
12	Országos Barlangnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	2.100	Reszegi Attila e.v., Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület	Adatgyűjtés, -feldolgozás az Országos Barlang-, Víznyelő- és Forrásnyilvántartás részére	saját költségvetés
13	Országos Forrásnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	2.400	Knauer József e. v., Lapilli Bt.	200 db forrás felmérése, korábbi adatbázis aktualizálása	saját költségvetés
14	Országos Víznyelőnyilvántartás feltöltése, aktualizálása	459	Móga János e.v.	27 db víznyelő felmérése	saját költségvetés

Várpalota-Inota területén a MAL Erőmű leállításával kapcsolatos öt éves ökológiai-állapot vizsgálatához tartozó kutatásokat (5. év) a MAL Zrt. megbízása alapján Igazgatóságunk elvégezte (cönológiai felvételezések, védett fajok ponttérképezésének folytatása, fák egészségi állapotának ismételt vizsgálata), illetve befejezte. A jelentést a KDKTVF elfogadta. Legjelentősebb eredményeinket a VII. Magyar Természetvédelmi Biológiai Kongresszuson (Debrecen) poszter formájában ismertettük.

Kiemelt jelentőségű, üde, füves élőhely-komplexeinkre (Sásdi-rét, Lesencetomaji láprét és a Lesence patak forrásvidéke, ill. a Nyirádi Sárálló) vonatkozóan az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó kezelési tervek elkészítését célzó HABIT-CHANGE Interreg IVb projektünk (www.habit-change.eu) keretében több alapvető fontosságú jelentés is elkészült: mint pl. a mintaterületek élőhelyeinek átfogó történeti értékelése (hatások, kezelés); a mintaterületek aktuális élőhelyi, növényzeti, zoológiai állapotának felmérése, értékelése; a vizes élőhely-típusok lehetséges átalakulásainak modellezése a klímaszcenáriók és a hidrodinamikai folyamatok fényében. Elkészült továbbá a Tapolca- és Kétöles-patakon az inváziós hínár fajok monitorozásáról, a korábbi vizsgálatokkal történő összevetésükről és a terjedési sebességük meghatározásáról szóló, fotókkal alátámasztott jelentés is.

4.2. Monitorozás

No.	Monitorozási projekt megnevezése	Összeg (e Ft)	Monitorozást végző szervezet/ magánszemély	Az eredmények rövid ismertetése	Megjegyzés
	Kis-Balaton monitoring				
1	Nádi illetve nádön fészkelő énekesmadár közösségek vizsgálata a Kis-Balaton II. ütemén	25,5	Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Zalai Helyi Csoportja	A felmérés megtörtént, a jelentés még nem érkezett meg.	saját költségvetés
2	Ragadozó emlősök vizsgálata a Kis-Balaton II. ütemén	25,5	Martes Bt.	A felmérés megtörtént, a jelentés még nem érkezett meg.	saját költségvetés
3	Kisemlősök élvefogó csapdázása a Kis-Balaton területén, különös tekintettel az északi pocokra	-	dr. Horváth Győző	A kutató már nem a BfNPI megbízásából végezte a kutatást, azt egyéb forrásból finanszírozta.	
4	Madár-szinkronszámlálás a Kis-Balaton területén	-	BfNPI (Magyari Máté – Klein	A felmérések az előírt időpontokban megtörténtek, az	

			Ákos)	adatokat dr. Nagy Lajos összesíti, az adatlapokat továbbítottuk.	
5	Téli sas szinkron	-	Magyari Máté (koordinátor szervezet: MME)	A felmérés megtörtént, az adatlapot továbbítottuk a koordinátornak	
	Egyéb monitoring				
6	Balatoni madárszinkron		Dr. Nagy Lajos	Adatbázis-építés	
7	Országos rétisas szinkron		Megyer Csaba	A országosan koordinált felmérés folyamatos.	
8	Telepesen fészkelő, illetve fokozottan védett madárfajok felmérése		BfNPI	A országosan koordinált felmérés folyamatos.	
9	Vörös iszappal szennyezett Natura 2000-es területeken végzett állomány felmérés (változás)		Dr. Lakatos Gyula, botanikai szakértő (független)- Vidéki Róbert, zoológiai szakértő Mestreházy Attila. Limnológiai Intézet - Kovács Katalin. Kaposvári Egyetem – Lanszki József.	A monitorozás eredményéről információnk nincs	A megrendelő a Nemzeti Nyomozó iroda volt.
10	Halállomány felmérések		MTA BLKI	Kutatási jelentés digitális formában	
	NBmR				
11	Országos ürgemonitorozás	20	BfNPI	Az érintett területeken a felmérések megtörténtek.	Saját költségvetés NBmR
12	Bagolyköpet gyűjtés a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság 10 mintaterületén	100	Magyar Természetkutatók Egyesülete/Mátics Róbert	A bagolyköpetek begyűjtése megtörtént.	Saját költségvetés NBmR
13	Denevérfajok NBmR protokoll szerinti monitorozása a Bakonyban	450	Paulovics Péter	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
14	Nedves élőhelyeken előforduló lepkefajok (<i>Maculinea teleius</i> , <i>M. nausithous</i>) monitorozása (Somlóvásárhely, Látrány)	Központi finanszírozás	Ambrus A., Ábrahám L.	Még nem kaptuk meg a jelentést az Irányító Központból.	NBmR
15	<i>Luzulo-Callunetum</i> növénytársulás NBmR protokoll szerinti felvételezése (Uzsa)	50	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területen a felmérés megtörtént, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
16	<i>Seseli leucospermum-Festucetum pallentis</i>	50	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területen a felmérés megtörtént, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés

	növénytársulás NBmR protokoll szerinti felvételezése (Gyenesdiás: Ló-hegy)				NBmR
17	<i>Potentillo - Festucetum pseudodalmaicae</i> növénytársulás NBmR protokoll szerinti felvételezése (Szent György-hegy, Vércse-szirt)	50	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területen a felmérés megtörtént, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
18	<i>Festuco pallenti-Brometum pannonici</i> növénytársulás NBmR protokoll szerinti felvételezése (Keszthelyi-hg., Meszes-hegy)	50	MTM/Bauer Norbert	Az érintett területen a felmérés megtörtént, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
19	Egyenesszárnyú együttesek NBmR monitorozása a <i>Seseli leucospermum-Festucetum pallentis</i> , <i>Potentillo - Festucetum pseudodalmaicae</i> , ill. <i>Festuco pallenti-Brometum pannonici</i> növénytársulások monitorozására kijelölt lokalitásokon	225	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt./Kenyeres Z.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
20	Egyenesszárnyú együttesek NBmR protokoll szerinti monitorozása a <i>Schoenetum nigricantis</i> növénytársulás monitorozására kijelölt lokalitásokon	150	Acrida Természetvédelmi Kutató Bt./Kenyeres Z.	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxonok vonatkozásában a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
21	Mohamonitorozás a felvételezésre kerülő <i>Potentillo - Festucetum pseudodalmaicae</i> növénytársulásban (Szent György-hegy)	85	Papp Beáta/MTM	Az érintett területen a felmérések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés NBmR
22	Növényfaj monitorozás: törpemandula (<i>Amygdalus nana</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
23	Növényfaj monitorozás: kiséfészű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	20	BfNPI, Doronicum Kft.	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
24	Növényfaj monitorozás: tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában.	Saját költségvetés NBmR
25	Növényfaj monitorozás: Henye boroszlán (<i>Daphne cneorum</i>)	20	BfNPI	A Keszthelyi-hegység területén a felmérés megtörtént	Saját költségvetés NBmR
26	Növényfaj monitorozás: henye boroszlán (<i>Daphne cneorum ssp. arbusculoides</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR

27	Növényfaj monitorozás: kakasmandikó (<i>Erythronium dens-canis</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
28	Növényfaj monitorozás: kockásliliom (<i>Fritillaria meleagris</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
29	Növényfaj monitorozás: vízilófark (<i>Hippuris vulgaris</i>)	10	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
30	Növényfaj monitorozás: apró nőszirm (<i>Iris arenaria</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
31	Növényfaj monitorozás: pókbangó (<i>Ophrys sphecodes</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
32	Növényfaj monitorozás: vízilófark (<i>Parnassia palustris</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
33	Növényfaj monitorozás: vízilófark (<i>Primula farinosa</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
34	Növényfaj monitorozás: apró nőszirm (<i>Trollius europaeus</i>)	20	BfNPI	A faj felmérése megtörtént, az adatközlés digitális és nyomtatott jelentés formájában történik.	Saját költségvetés NBmR
Natura 2000 monitorozás					
35	Natura 2000 gyepek monitorozása: 3 extenzív adatlap kitöltése (6190) Gyenesdiás: Ló-hegy; Szent György-hegy, Vércseszirt; Keszth.-hg.: Meszes-hegy	30	Coronilla 2002 Bt./Bauer N.	Az adatlap kitöltése megtörtént, papíron és digitális formában már beküldtük.	Saját költségvetés Natura 2000
36	Pannon gyík monitorozás (archív adatok ellenőrzése – Somló-hegy, Szent György-hegy, Várpalota) Kovács T./MME	0	MME/KHVSZ	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek.	Önkéntes felajánlás
37	Ráncos gyászbogár (<i>Probatiscus subrugosus</i>) potenciális élőhelyein talapcsapdázás (Kutasi Csaba, BTM)	150	Kutasi Csaba/Bakonyi TTM	Az érintett területeken és élőhelyeken a vizsgálandó taxon vonatkozásában a vizsgálatok megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés Natura2000
38	Pelemonitorozás (Dörgicse)	20	BfNPI	Az érintett területen az ellenőrzések megtörténtek, a jelentés elkészült.	Saját költségvetés Natura2000

2011-ben a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer programjainak és a Natura 2000 monitorozás működtetésére szánt összeg a 2008-as 6.000 eFt-hoz (4.000 eFt NBmR+2.000 eFt Natura 2000) képest közel 71 %-kal csökkent (1.550 eFt NBmR+200 eFt Natura 2000)!; ami a gyakorlatban megkérdőjelezi a közel 15 éve működő program működését/működtetését. Számos aktuális felmérésre a rendelkezésre álló források hiányában nem kerülhetett sor (vizes élőhelyek, erdőtársulások, bagolyköpet-határozás, élőhelyterképezések ismétlése). A monitorozásra fordítható összegeket a feladatok növekedése miatt (Natura 2000 jelölő növényfajok teljes körű monitorozása, erdőtársulások monitorozása, Natura 2000-rel kapcsolatos feladatok növekedése) jó lenne minimálisan a korábbi szintre visszaállítani, illetve az elmaradt feladatok pótlása végett növelni. Nagy problémának látjuk, hogy a kutatások az emelkedő költségek és infláció miatt egyre inkább alulfinanszírozottak, a források nem biztosítottak, gyakorlatilag a 10 évvel ezelőtti összegeket tudjuk a kutatók számára biztosítani. A természetvédelmi kezeléseket megalapozó, részben jelentési kötelezettséget szolgáló monitoring feladatokra sokkal nagyobb hangsúlyt kellene fektetni! A monitoringra szánt 1.750 eFt-ot az Igazgatóság teljes egészében felhasználta; ebből 1.390 eFt-ot kötöttünk le szerződésekkel, míg a feladatok egy részét az Igazgatóság munkatársai végezték el. A feladatok többségében megvalósultak; az utóbbi években rendszeressé váló késői programelfogadás miatti késői szerződéskötések (és az alulfinanszírozottság) miatt a teljesítés rendszeresen átnyúlik a következő évre. A bevezetésre került takarékosági intézkedések miatt nem tudtuk a tervben szereplő összes lokalitás vizsgálatát megtenni (növényfajok).

2011-ben „After-LIFE” monitorozás keretében védett növényfajok előfordulásait (főleg orchideák) vizsgáltuk, azt is leginkább a rendszeres kezelés alá vont területeken, illetve az új megjelenésekre fókuszáltunk. Történt egy szitakötő-felmérés is (06.01-én), amely 4 védett faj jelenlétét mutatta ki a 2008-ban létesített, Kétöles-patakából nyíló csatornaszakaszokon.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

A Biotika adatok gyűjtése 2011 eleje óta, és jelenleg is folyik, melyeket a TITT által kiadott iránymutatás alapján excel táblákba töltöttünk. A létrehozott adatbázisok a TITT által kiadott módon betöltésre kerültek. Jelenleg 34.863 rekord van betöltve a TIR-be. A betöltés folyamatos a rendelkezésre álló adatok és a rendszer támogatás függvényében. A Nagyberek vízimadár állománya betöltésre került, melyet a rendőrség, mint szakrendszerben nyilvántartott adatot elfogadott.

A földügyi adatok betöltésre kerültek és nyilvántartásként használva folyamatosan frissítésre kerülnek.

4.4. Jelentési kötelezettség

Az Igazgatóságot több témakörben és több szervezet felé érinti jelentési kötelezettség. A felettes szerv felé valamennyi rendkívüli eseményről azonnali jelentéstételre kerül sor. A nagyobb horderejű illetve időben elhúzódó témákban pedig rendszeres és folyamatos az ezirányú tevékenység. A vörösiszap katasztrófához kapcsolódóan a legkritikusabb időszakban heti két alkalommal, majd a későbbiekben legalább havi rendszerességgel írásos jelentést

tettünk. A Nagy-bereknél bekövetkezett havaria helyzetről szintén több alkalommal írásban számoltunk be.

A nemzetközi szerződésekből, kötelezettségekből adódóan több témakörben is fennáll a jelentési kötelezettség. Kötelező feladat a Natura 2000 és Ramsari területek állapotának, állományainak nyomon követése a kötelező adatszolgáltatáshoz.

2011 évben jelentősebb feladatot a Natura 2000 SDF adatlapok kiegészítése, pontosítása adott.

A területi szervek közül a megyei Önkormányzatok és a Kormányhivatalok felé kerül sortájékoztatásra.

Szintén rendszeres tájékoztatást, beszámolást igényelnek a pályázati kötelezettségek, így a KEOP 17 beruházási helyszíne, Szigliget: After-LIFE monitorozás (védett növényfajok), „Keleti-Bakony” LIFE +, HABIT-CHANGE pályázat, - "Be Nature" program.

5. Kezelési tevékenység

5.1. Természetvédelmi kezelési és Natura 2000 fenntartási tervek

5.1.1. Kezelési tervek

A 2011. évben történt felterjesztések:

A védett vagy védelemre tervezett terület neve	Megalapozó anyag	Részletes kezelési terv	"C" fejezet	VM tervtár	Megjegyzés
Nagyberekai Fehérvíz TT	+	+	+	+	Minisztériumok közötti egyeztetésen
Hévízi-tó TT (teljes terület)	+	+	+	+	VM véleményezés alatt

A korábbi években történt felterjesztések:

A védett vagy védelemre tervezett terület neve	Megalapozó anyag	Részletes kezelési terv	"C" fejezet	VM tervtár	Megjegyzés
Devecseri Széki-erdő TT	+	+	+	+	VM véleményezés alatt
Farkasgyepői kísérleti-erdő TT	+	+	+	+	VM véleményezés alatt
Hódoséri ciklámenes TT	+	+	+	+	VM véleményezés alatt
Kerka-menti TK	+	+	+	+	Minisztériumok közötti egyeztetésen
Kúpi sáfrányos tervezett TT	+	+	+	+	Helyi egyeztetés alatt
Látrány-pusztá TT	+	+	+	+	VM véleményezés alatt
Öcsi Nagy-tó TT (ex lege láp)	+	+	+	+	VM véleményezés alatt
Somló TK	+	+	+	+	VM véleményezés alatt
Szentgáli tiszafás TT	+	+	+	+	VM véleményezés alatt
Tapolcafői-láprétek TT	+	+	+	+	VM véleményezés alatt
Vaskereszt Erdőrezervátum TT	+	+	+	+	VM véleményezés alatt

Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelési tervek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén:

- Attyai-láprét Természetvédelmi Terület: 19/2004. (X. 25.) KvVM rendelet;
- Bakonygyepesi-zergebogláros Természetvédelmi Terület: 30/2005. (XII. 15.) KvVM rendelet;
- Balatonkenesei-tátorjános Természetvédelmi Terület: 104/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Hévízi-tó Természetvédelmi Terület bővítése: 23/2006. (IV. 20.) KvVM rendelet;
- Mura menti Tájvédelmi Körzet: 10/2007. (III. 30.) KvVM rendelet;
- Nyirádi Sár-álló Természetvédelmi Terület: 17/2005. (VII. 14.) KvVM rendelet;
- Somlóvásárhelyi Holt-tó Természetvédelmi Terület: 36/2006. (VIII. 11.) KvVM rendelet;
- Somogyvári Kupavár-hegy Természetvédelmi Terület: 13/2009. (VIII. 19.) KvVM rendelet;
- Sümegi Fehér-kövek Természetvédelmi Terület: 29/2007. (X.6.) KvVM rendelet;

- Uzsai csarabos erdő Természetvédelmi Terület: 122/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- **Úrkúti-őskarszt Természetvédelmi Terület: 130/2011. (XII. 21.) VM rendelet (2011!);**
- Várpalotai homokbánya Természetvédelmi Terület: 9/2009. (VI. 9.) KvVM rendelet;
- Zirci arborétum Természetvédelmi Terület: 10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelet.

5.1.2. Natura 2000 fenntartási tervek

A 2006/18/176.02.01 számú Átmeneti Támogatás projekt keretén belül „Natura 2000 területek fenntartási tervének elkészítése és ehhez kapcsolódó szolgáltatások elvégzése” című minisztériumi projekthez kapcsolódóan az Igazgatóság működési területét érintően 4 db Natura 2000 fenntartási terv készült el a 2011. évig:

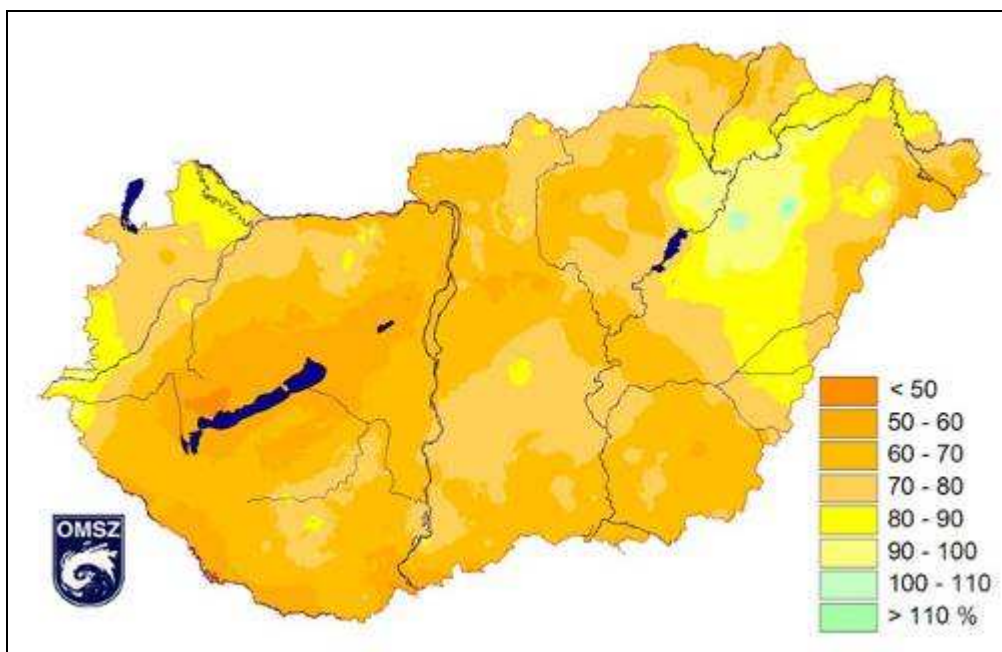
- Alsó-Zala-völgy (HUBF 20037)
- Berhidai-löszvölgyek (HUBF20024)
- Dél-balatoni berkek (HUDD20041) Natura 2000
- Miklósfai Mórichelyi-halastavak (HUBF10001)

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Időjárási anomáliák

2010-hez hasonlóan ismét éves csapadék rekord dőlt meg 2011-ben. 2010-ben az eddigi legcsapadékosabb évet zártuk a múlt század elejétől rögzített megfigyelések alapján. Ezzel szemben 2011-ben éppen az ellenkezője történt, 1901 óta ilyen száraz év még nem fordult elő. Ábra: A 2011-es csapadékösszeg aránya az 1971-2000-es átlag százalékában

Az előzetes adatok alapján az interpolált, országos csapadékösszeg 2011-ben 404,4 mm volt,

ami 4,3 mm-el kevesebb, mint az eddigi legalacsonyabb érték, amit a meleg és száraz 2000-es évben regisztráltak.

Az éves csapadékmennyiség a sokévi átlagnak mintegy 70 %-a volt, az országnak alig volt olyan része, ahol a szokásosnál többet mértek volna. **A legnagyobb csapadékhiány a Dunántúl középső régióiban jelentkezett**, átlagos, illetve azt egy kissé meghaladó értékek csupán a Hajdúság területén fordultak elő.

Vörösiszap katasztrófa

A katasztrófát követően Igazgatóságunk azonnali információkkal bírt a helyszínen tartózkodó Hardy Ferenc természetvédelmi ör kollégánk révén. Ezt követően folyamatosan részt vettünk a kárelhárítás és a helyreállítás feladatainál a szakmai véleményezésben, javaslattételben Hardy Ferenc és Megyer Csaba természetmegőrzési osztályvezető révén.

Mindent elkövetünk azért, hogy a nem szennyezett vizes élőhelyeket elszigeteljük a medertől, így az ott túlélő állományok a későbbiekben újra tudják népesíteni a teljes területet. Mivel az összes ilyen élőhely körülbelül fele megmaradt, reális esély van az itt élő értékes fajok megmaradására a területen. A patakmedren kívüli külterületi helyreállítás során ennek biztosításához megadtuk a szakmai javaslatokat.

Ennél jelentősen problémásabb volt a helyzet a medrekben, amelynek további sorsáról a későbbiekben szülehet döntés a megfelelő szakértői vizsgálatok után. Itt a betelepülni szándékozó állományok megóvása a fő feladat, mivel a Marcal felső szakaszáról és a befolyókból már érkeznek újabb egyedek a mederbe.

A tényleges károk felmérésére igazából a szaporodási időszak kezdete után volt mód természetvédelmi szempontból. Mind a növényzetben, mind egyes időszakosan talajhoz, illetve mederhez kötött taxonok (pl. szitakötők) esetében bekövetkezett tényleges kár a következő évek szaporulatának, illetve a természetes regenerációs képesség mértékének ismeretében lesz meghatározható. Az egyéb hatások (pl. esetleges szikesedés) pedig csak több év átalakulási folyamataiból fognak kiderülni. Az élővilágra vonatkozó minimális monitorozás sem korlátozható térben kizárólag az érintett vízfolyásokra, bele kell venni az előntéseket, széles sávban a teljes hatásterületet is. Időben pedig - ha tényleg monitorozásról beszélünk, nem ad hoc felmérésekről - min. egy 5 éves periódusban kell gondolkodni. A megkezdett kutatásoknál valamennyi esetben jelen voltunk szakmai segítséget nyújtottunk.

Továbbra is fenntartjuk, hogy alapvető lenne (tehát minimál verzió) a makrofita növényzet nyomon követése (Á-NÉRnél részletesebb szinten, hiszen egyelőre ismeretlen dinamikák fognak itt működni!), a vízi makrogerinctelenek, halak, hüllők, kételtűek monitorozása. Nem szimpla természetvédelmi monitorozásról van szó, hanem egy olyan állapotváltozás nyomon követéséről, amilyenről sem nekünk, sem külsős kutatóknak egyelőre nincs, mert nem is lehet semmilyen tapasztalata. Nagy valószínűséggel a toxikológiának is nagyobb szerepet kell játszania a megszokottnál. Célszerű lenne ezért, hogy ne a szokott 1 kutató - 1 élőlénycsoport módszerben gondolkozzunk, hanem taxononkénti munkacsoportokban, ahol a több szem többet lát és az együttgondolkodás elve érvényesül és valamiféle hasznos szintézis is születik. Ebben a különleges helyzetben éppen akkora szükség van a terepi adatgyűjtésben kiemelkedő tudású kutatókra, mint az elméleti ökológusokra. A megkezdett kutatási terület a korábban javasoltakkal összhangban: Torna-patak, Marcal-meder, Natura 2000 területek (főként a belvizes területekkel), a Nemzeti Ökológiai Hálózat érintett elemei.

A Natura 2000 területen belül az érintett önkormányzatok vezetőinek kérésére áttekintettünk pár lehetőséget a helyreállításra vonatkozóan, amely a természeti értékek megőrzését úgy teszi lehetővé, hogy az a helyi lakosság által folytatott mezőgazdasági tevékenység fenntartását biztosítja, esetleg az élőhely-fejlesztés, bemutatási tevékenységek révén növeli is a lehetőségeket.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.

No	A terület megnevezése	Érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa (Á-NÉR kód v. leírás)	Fenntartás célja – fő beavatkozások/kezelések
1	Attyai láprét TT	15	láprét	Szárazzás
2	Balatonfüredi-erdő TT, Koloska-völgy	20	cserjésedő borókás gyep	Egyszeri szárazzás, legeltetés juhokkal / Gyepek fenntartása
3	Balatonkenesei Tátorjános TT	2	cserjésedő gyep	Egyszeri kaszálás, cserjeirtás
4	BfNP Csupaki Kerekedi-öböl	20	felhagyott szőlő helyén kialakult degradált kaszáló	Kétszeri tisztító kaszálás, villanypásztor kiépítése, legeltetés szürke marhákkal / A terület állapotának javítása
5	BfNP Káli-medence, Kékkút alatti gyep	18	kékperjés, kiszáradó láprét	Kaszálás / Természetvédelmi fenntartó kezelés
6	BfNP Káli-medence, Kopárrét, Honcsokos	40	kiszáradó láprét/sztyepprét	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
7	BfNP Káli-medence, Kornyi tó	15	tómeder	Nád- és vízi növényzet aratása / Nyílt vízfelület fenntartása
8	BfNP Káli-medence, Kornyi tó környéke	300	száraz legelő	Legeltetés juhokkal, gépi bozótirtás / Gyommentesítés, kézi bozótirtás
9	BfNP Káli-medence, Kővágóórsi kötenger	7	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, legeltetés, bozótkaszával kaszálás / Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
10	BfNP Káli-medence, Salföldi kötenger	4	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, kaszálás /Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
11	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	15	sztyepprét	Áthajtásos legeltetés szürkemarhákkal
12	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	2,5	töviskés	Kézi bozótirtás / Vetővirág , Iris pumila élőhelyének kitisztítása
13	BfNP Káli-medence, Sásdi rét	50	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés szürkemarhákkal, legeltetés után szárazzás -legelőgyomok lezúzása
14	BfNP Káli-medence, Szegszénai rét	65	kiszáradó láprét	Legeltetés szürkemarhákkal/ Természetvédelmi fenntartó kezelés
15	BfNP Káli-medence, Szentbékállai kötenger	9	szilikát sziklagyep	Kézi bozótirtás, kaszálás/ Geológiai formációk láthatóságának biztosítása
16	BfNP Káli-medence, Tódi forrás környéki gyep	60	kiszáradó láprét, töviskés	Legeltetés, gépi bozótirtás / Invazív fajok visszaszorítása
17	BfNP Pécselyi-medence Pécsely Vekenye	4	cserjésedő gyep	Kézi kaszálás / Gyepek fenntartása
18	BfNP Pécselyi-medence Dörgicse Apácska	5	cserjésedő gyep	Szárazzás / Gyepek fenntartása
19	BfNP Pécselyi-medence, Balatonszőlős Kaszálók	4	kaszálórét	Kaszálás / Gyepek fenntartása
20	BfNP Pécselyi-medence, Barta-rét, Varjas-kút menti rét	4	láprét	Szeptemberi kaszálás (haris és vérfübozlárka) / Gyepekben lévő gyomok visszaszorítása, magas vízállás az év során, szegélykezelés
21	BfNP Pécselyi-medence, Dörgicse Kövesirtás	5	cserjésedő gyep	Legeltetés és szárazzás / Gyepek fenntartása
22	BfNP Pécselyi-medence, Nagy-rét,	65	kaszálórét	Kaszálás / Gyepek fenntartása, az év jelentős részében magas vízborítással borított területek

	Diósi-rét, Kövesi-rét, Bab-völgy, Körtvélyes			
23	BfNP Pécselyi-medence, Pécsely Klárapuszta melletti gyepek	2	hagyásfás gyep	Kézi kaszálás és cserjeirtás
24	BfNP Pécselyi-medence, Vászoly Eresztvény	2	kaszalórét	Kaszálás / Gyepek fenntartása
25	BfNP Tihanyi-félsziget	130	franciaperjés kaszalórét, lejtősztyepek, cserjésedő lejtősztyepek	Kaszálás illetve legeltetés juhokkal és szürke marhával, a cserjésedő részekben gépi szárzúzás, invazív fajok, elsősorban a bálványfa és a keskenylevelű ezüstfa visszaszorítása / Gyepterületek arányának megtartása, állapotuk fenntartása és javítása
26	BfNP Tüskés tó	5	mocsár, kiszáradó láprét	Nádaratás
27	BfNP, Sármelléki berek	8	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással
28	BfNP, Tapolca-medence B.tördemic Egervíz és Malomárok közötti területek	60	üde-és kiszáradó láprét	Legeltetés/Biomassza eltávolítása
29	BfNP, Tapolca-medence Salföldi Kőtenger	4	szilikát sziklagyep	Legeltetés / Geológiai formációk láthatóság biztosítása
30	BfNP, Balatonberény	5	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
31	BfNP, Balatonberény	27	legelő	Legeltetés szürke marhákkal, tisztítókaszálás, cserjeirtás kézi munkával
32	BfNP, Balatonszentgyörgy	2	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
33	BfNP, Főnyed	12	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás kézi erővel
34	BfNP, Garabonc	20	elgyepesített szántó	Tisztítás, cserjeirtás, majd kaszálás
35	BfNP, Garabonc	15	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel
36	BfNP, Gyenesdiás, Pénzes-gödrök,	0,2	molyhostölgyes karsztbokorerdő	Cserjeirtás, fontos orchidea élőhelyen (Himantoglossum adriaticum) gyep és erdő mozaikok helyreállítása.
37	BfNP, Kápolnapuszta	8	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel
38	BfNP, Kis-Balaton	187	elgyomosodott, cserjésedett gyepek	Évi kétszeri szárzúzás, cserjeirtás géppel és kézi erővel
39	BfNP, Kis-Balaton	491	kaszalók, legelők	Kaszálás, legeltetés
40	BfNP, Kis-Balaton I. ütem	1	gyomosodó sziget	Sirály- és récefajok, valamint nyári lúd költőterületének megtisztítása a dús vegetációtól
41	BfNP, Kis-Balaton II. ütem	1	invazív fajokkal borított terület	Gyalogakác irtása gyakorlatosokkal és a fenékpusztai MME önkénteseivel
42	BfNP, Kis-Balaton II. ütem	150	nádas	Egyidejű és avas nád fenntartási célú aratása
43	BfNP, Sármellék	21	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
44	BfNP, Sávoly	7	kaszáló	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
45	BfNP, Szőkedencs	100	elgyomosodott, cserjésedett gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel, illetve kézi munkával
46	BfNP, Tapolca-	450	üde-és kiszáradó	Kaszálás / Biomassza eltávolítása

	medence Felső-Kongó		láprét	
47	BfNP, Tapolca-medence Ludtilos	80	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás és legeltetés/Biomassza eltávolítása
48	BfNP, Tapolca-medence Papsapka kövek	2	sziklát sziklagyep	Kézi bozótirtás/ Geológiai formációk láthatóság biztosítása
49	BfNP, Tapolca-medence Szigliget Ávorsa	100	üde-és kiszáradó láprét	Kaszálás / Biomassza eltávolítása
50	BfNP, Vörs	25	kaszázó	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
51	BfNP, Zalakomár	16	elgyomosodott gyep	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel
52	BfNP, Zalakomár	81	kaszázó	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
53	BfNP, Zalakomár	91	legelő	Legeltetés bivalyokkal, szürke marhákkal, tisztítókaszálás, bokrozás kézi munkával
54	BfNP, Zalavár	64	kaszázó	Évi kétszeri kaszálás, tisztítás
55	BfNP, Zalavár	138	legelő	Legeltetés bivalyokkal, tisztítókaszálás
56	BfNP, Zalavár, Háztáji legelő	5	elgyomosodott legelő	Solidago visszaszorítás szárzúzással, cserjeirtás gépi erővel, majd legeltetés bivalyokkal
57	Dél-zalai homokvidék (HUBF20049)	2	magyar csenkeszes zárt homoki gyep	Illegális szemétkerakások felszámolása
58	Magas-Bakony TK, Szömörke-völgy	15	üde gyep	Szárzúzás
59	Magas-Bakony TK, Tiszta-víz völgy	5	üde gyep	Szárzúzás
60	Mura-menti TK, Tornyiszentmiklós	4	holtág	Holtág rehabilitáció / Homokzsákos vízvisszatartó beépítése az Ó-Lendva holtágon
61	Mura-menti TK, Letenye	2,5	puhafás ligeterdő	Erdőfelújítás, ápolás egyszer, vadkár és árvíz miatt, kerítésbontás
62	Nemeshanyi zergebogláros TT	40	kiszáradó láprét	Szárzúzás, cserjeirtás
63	Nyirád Sárálló TT	1	cserjésedő gyep	Gyepégetés
64	Somló-hegy TK, Somló tető	10	sziklagyep	Kaszálás, biomassza eltávolítás, cserjeirtás
65	Somlónásárhelyi Holt tó TT	10	kiszáradó láprét	Szárzúzás
67	Széki erdő TT	10	kiszáradó láprét	Cserjeirtás
68	Tapolcafői zergebogláros TT	15	láprét	Szárzúzás

Az élőhely fenntartás kézimunka részét - villanypásztor építés, fenntartás, cserjeirtások, kézi kaszálás - a közmunkaprogramban foglalkoztatottak végezték.

A gépi munkákat - kaszálás, szénabetakarítás, szárzúzás, tisztító kaszálás - a BfNPI gépei végezték, ez évben mezőgazdasági szolgáltatások megrendelésére nem volt lehetőség.

A *gyepterületek* természetvédelmi kezelését általában kaszálással, kisebb részben legeltetéssel látja el Igazgatóságunk. A legérzékenyebb és természet-közeli állapotú vizes élőhelyek esetében a legjobb kezelés, a természetes folyamatok szabadon hagyása. A Balaton-felvidéken, a BfNPI az egyik legnagyobb – szerencsére már nem az egyetlen - állatállománnyal rendelkező gazdálkodó. A korábbi állatlétszámot megtartottuk, a nőivarú állatállományunk tenyésztésben tartásával. Igyekeztünk a tulajdonosok bevonásával a legeltethető területek nagyságát növelni a tulajdonosokkal egyeztetett módon.

A gyepterületekkel határos *szántók* kezelése, Igazgatóságunk több régiójában továbbra sem megfelelő. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy a földalapú támogatás igénybevétele a szántó művelés legfontosabb oka és nem a gazdaságilag és ökológiai szempontból megalapozott művelés. A területeken felhasznált kemikáliák nehezen ellenőrizhetőek és kárt okoznak a gyepterületek szegélyein.

Az Igazgatóság kezelésében lévő *erdőterületek* az elmúlt években megsokszorozódtak. Az erdőterület nagysága jelenleg már meghaladja a 2000 ha-t. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, mintegy 60 községhatárban helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafajösszetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccés karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cserestölgyesek, de lúpvidéken égeresek, füzesek, néhol telepített akácok, fekete és erdefenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett füzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas. Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehetne beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megörökölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

2010-től a Kis-Balatonon a nemes nyarasok átalakítása folytatódott, illetve egy 20 hektáros klímaerdő telepítése valósult meg. A Szentbékállai kötengeren viharkár felszámolására került sor, míg a Gulácsi hegyen az akácok arányának csökkentését tűztük ki fő feladatnak.

A *nádasok* kezelését a Kis-Balaton régióban a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósággal egyeztetve vállalkozók bevonásával végeztük el. A két Igazgatóság közös - mindkét igazgató által aláírt - nádgazdálkodási szerződést kötött a korábban a területen már aratást folytató vállalkozókkal. A nádaratás legfontosabb szempontja az, hogy változatos élőhelyek, egyidejű és többidejű (avas) nádasok egyaránt legyenek.

5.3. Élőhely-rehabilitáció, -rekonstrukció

Pályázat neve	Azonosító	BfNPI
Futó pályázatok		
Láprétek, gyepek és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0024	pályázó
Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság területein. I forduló	KEOP-7.3.1.2./09-2010-0030	pályázó
Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008	pályázó
Élőhely helyreállítás a a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. I. forduló	KEOP Beadás folyamatban.	pályázó
Eastern Bakony LIFE +	LIFE 07 NAT /H/000321	partner
	Eastern Bakony	

Central Europe Operational Programme HABIT-CHANGE
2007-2013
ZIRC, Arborétum rekonstrukciója.

2CE168P3 HABIT-
CHANGE
KEOP-3.1.3./2f/09-2009-
0006

partner
pályázó

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Lásd 5.2.1. pont.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védezt-V, fokozottan védezt-FV)	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	-	FV	Tapolca-Sümeg közötti út padkáján lévő növények védelmét kaszálás ellen az úttestre festett jelekkel oldottuk meg.
2	búbos cinege (<i>Lophophanes cristatus</i>)	-	védezt	Odú kihelyezés és ezek ellenőrzése A Fenyőfői Ősfenyvesben odú telepek ellenőrzése
3	búbos vöcsök (<i>Podiceps cristatus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás,
4	bütykös hattyú (<i>Cygnus olor</i>)	-	V	Sérült madár mentése, kezelése,
5	denevér védelem	-	V, FV	Odú kihelyezés és ezek figyelemmel kísérése. ideiglenes igénybevétel látszott egy-két helyen. Denevérodúk elhelyezése katonai bunkerekben
6	egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>)	-	V	Áramütött, gázolt madár mentése, menhelyre szállítás (kb. 5 egyed)
7	énekes madarak	-	V	Odútelep létesítése: Misefa, Remetekert NATURA2000 terület. Meglévő odútelepek ellenőrzése.
8	erdei fülesbagoly (<i>Asio otus</i>)	-	V	2 db fióka mentése a Kamond-i Kastélyparkból
9	fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	E.ON áramszolgáltatóval közösen rossz állapotú gólyafészkeket javítottunk Marcalgergelyi, Túskevár, Nagypirit Új fészkek tartók kihelyezése, Káptalanfa, Kolontár, Somlóvásárhely, Szigliget Madármentés: Külsővat, Sz.imrefalva, Iszkáz, Csabrendek
10	fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	E.ON áramszolgáltatóval közösen rossz állapotú gólyafészektartókat cseréltünk András hidán, Ozmánbükön, Bagodon (fészkalap is felkerült), fészkekönnyítés történt Zalaszentgyörgyön. Meghajlott fészektartó miatt félig lecsúszott gólyafészkek helyére helyeztünk fel tartót és fészket a zalacsányi óvodánál (a fészkekben addig még nem

				kezdődött meg a költés!) az áramszolgáltatóval közösen. A pakodi veszélyes fészekről telepítettük át a fehér gólya fiókákat a szomszédos, biztonságos, régi fészekre. Fehér gólya fészektartót raktunk fel az Eon áramszolgáltatóval Pakodon.
11	fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	-	FV	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, védőzóna kijelölés új fészek körül. Leszakadt fészek gyalogakácból font műfészkekkel történő pótlása a szökedencsi erdőben.
12	gémfélék (<i>Ardeidae</i>)	-	FV, V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a nádaratással is érintett Kis-Balatonon.
13	gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	+	FV	költőláda kihelyezés (Magyarszentmiklós, Zalavár, Pacsa), részvétel templomtorony-átalakításban (Sárhida). Kihelyezett költőládák ellenőrzése, lezárt templom padlásokon. Csögle, A.torna, K.szörcsök. Gyöngybagolyvédelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával, új költőhelyek kialakítása eddig lezárt épületekben.
14	gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	+	FV	Állományok megóvása a ragadozóktól (róka). Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisőrs-pusztai öntödei homokbányánál és a kővágóörsi homokbányában.
15	haris (<i>Crex crex</i>)	+	FV	Hariskímélő kaszálás a saját vagyongazdálkodású gyepterületeken (Tapolcai-medence, Káli-medence, Pécselyi-medence, stb.)
16	hegyi billegető (<i>Motacilla cinerea</i>)	-	V	A Gerece és a Gella patak völgyében kihelyezett odúk ellenőrzése.
17	héja (<i>Accipiter gentilis</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás.
18	Hód (<i>Castor fiber</i>)	-	V	A Marcal mederben az általunk ismert élőhelyek megmentése a kárelhárítás során (3 élőhely)
19	Holuby bangó (<i>Ophrys holubyana</i>)	-	FV	Fokozott ellenőrzés ez évben virágzás idején.
20	hóvirág (<i>Galathea nivalis</i>)	-	V	Hóvirágos területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban, piacok, virágárusok ellenőrzése (Keszthely, Zalaegerszeg, Somló tető, Csigere patak, Csippányi erdő, Beréni erdő, Ajka)
21	kálmos (<i>Acorus calamus</i>)	-	V	Élőhelyének kitévése a Marcal mederben több szakaszon a vörös iszap kotrása előtt.
22	karvaly (<i>Accipiter nisus</i>)	-	V	Sérült madár mentése, menhelyre szállítás.
23	kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	+	FV	Két költőtálcát helyeztünk ki Csajág térségében.
24	kétéltűek (<i>Amphibia</i>)	-	V	Segítségnyújtottunk a zalacsányi békaterelő kiépítésében. Kétéltű terelő kerítések kiépítése és a kétéltűek mentése a 76-os főút zalaegerszegi északi elkerülő szakaszán (Gébárti-tó) és a zalacsányi horgászto melletti szakaszon, valamint az Aranyoslapi-forrásnál.

25	Kislégykapó (<i>Ficedula parva</i>)	-	V	Odú kihelyezés és ezek figyelése
26	Kornics tárnic (<i>Gentiana pneumonanthe</i>)	-	V	Solidago sp. virágzás előtti kaszálása védett faj élőhelyének védelme érdekében Somlóvásárhelyi Holt-tó TT-ben.
27	kuvik (<i>Athene noctua</i>)	-	FV	Költőláda-kihelyezés (Kápolnapusztá)
28	küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	-	V	A várpalotai Nagy-bivalyos bányatavon és az Inota 30 tavon lévő fészkelőhelyek karbantartása.
29	lisztes kankalin (<i>Primula farinosa</i>)	-	FV	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban). Megtelepítés a Zirci Arborétum tőzegkertjében.
30	Lisztes kankalin / fehér májvirág (<i>Primula farinosa</i> / <i>Parnassia palustris</i>)	+ / -	FV / V	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása a Sásdi réten. A Sásdi rét - kontroll terület kivételével - szürkemarhákkal legeltetve, utána tisztító kaszálás
31	macskabagoly (<i>Stryx aluco</i>)	-	V	Gyöngybagolyvédelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával, új költőhelyek kialakítása eddig lezárt épületekben.
32	magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	+	FV	Kaszálás tér és időbeli korlátozása a BfNP-ban (Pécselyi-medence rétjein, a Külső-tónál, a Felső-Kongón, a Sásdi-réten).
33	mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	+	FV	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban).
34	molnárfecske (<i>Delichon urbica</i>)	-	V	Fészkekből kiesett fiókák mentése, menhelyre szállítás,
35	nádi énekes madarak	-	V	Szaporodásukhoz szükséges avas nád fenntartása a Kornyitavon, Kis-Balatonon.
36	nagy aggófü (<i>Senecio umbrosus</i>)	-	FV	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban). Megtelepítés a Zirci Arborétum tőzegkertjében. A szaporítókertből származó mag vetése a Lesenceistvándi lápon.
37	odúlakó énekes madarak	-	V	A Mura-menti tájegységben odútelep létrehozása, karbantartás (50 odú). B-típusú, C-típusú és fakusz odúk kihelyezése a Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház udvarán és a Diás-szigeten
38	parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	-	V	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a kisórpusztai öntödei homokbányában. Partfalak felújítása, védelme, állományok megóvása a ragadozóktól (róka).
39	Réti sas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	-	FV	Fakitermelés mint zavaró körülmény leállítása a költés kezdetekor./Zalaerdődi erdőrézben/. Költőhelyek folyamatos nyomon követése, védőzóna kijelölés új fészkek körül
40	pókbangó (<i>Ophrys sphegodes</i>)	+	FV	Kaszálás, tér-és időbeli korlátozása a Tapolca Pénzes-réten, Kornyitónál.
41	sérült, legyengült, fiatal védett madarak mentése, mentőhelyre juttatása	-	védett fajok	Egerészölyv, vörös vércse, macskabagoly, vetési varjú, karvaly, füsti fecske) egyedek kerültek a fenékpusztai illetve a kőszegi madár "mentőközpontokba".
42	tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	+	FV	1. Magaszórás a védett területen termő egyedekről 2. Maggyűjtés távolabbi állományokból, magvetés ebből az anyagból a védett területekre

				3. Cserjeirtás, kaszálás a védett területeken
43	tavaszi tőzike (<i>Leucojum aestivum</i>)	-	V	Őrzés a Kerka-mentén (Lenti Parkerdő)
44	ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	-	V	Ürge- befogás a Belső-tó melletti állományból és telepítés további helyszínekre (pl. Öskü-Bánta)
45	ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	-	V	Ürgeállomány telepítéssel történő megerősítése Sérsekszőlős - Vadalmás dűlői telepen Kiliti fogásból, két ütemben
46	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	+	FV	Fészek őrzése költési és fióka nevelési időszakban. Két fióka kirepült.
47	vérfü boglárka (<i>Maculinea teleius</i>)	-	V	A pécselyi Barta-rét területén életerős vérfüboglárka populáció él, ezért mozaikos kaszálást végeztünk.
48	vetési varjú (<i>Corvus frugilegus</i>)	-	V	A deveceeri vörös iszappal szennyezett varjútelep idős platánfáinak megmentése a kárelhárítás során.
49	vidrafű (<i>Menyanthes trifoliata</i>)	-	V	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban).
50	vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>)	-	V	3 költőláda kihelyezése Kápolnapusztán, 10 db Pécselyi- és Káli-medence
51	zergeboglár (<i>Trollius europaeus</i>)	-	V	Génbanki állomány ápolása a pécselyi szaporítókertben (tőzegágyban). Solidágo virágzás előtti kaszálása védett faj élőhelyének védelme érdekében Nemeshany.

5.5. Saját állatállomány

Faj	Fajta	Egyedszám	2010. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Szürkemarha		
	Tenyészbika	4	-1
	Tehén	156	-32
	Növendék	71	-26
	Összesen:	231	-59
Bivaly	Tenyészbika	4	1
	Tehén	199	-3
	Növendék	47	-99
	Összesen:	250	-101
	Juh	Racka juh	
Tenyészkos		4	-1
Anyajuh		193	-67
Növendék		38	-14
Racka összesen:		235	-82
Cigája ürü		5	0
Cikta ürü		5	0
Juh összesen:		245	-82
Ló	Kisbéri félvér	2	0
Sertés	Mangalica	0	0

Egyéb	Komondor	1	0
	Szamár	10	0

Tihany (+Csopak)

Szürkemarha: A Belső-tó partján a BfNPI kezelésében lévő, bekerített mintegy 10 ha gyepen területkezelési és bemutatási céllal elhelyezésre került fiatalított tehénállományról említésre érdemes változás nem történt. A szaporulat leválasztás után, ősszel Salföldre került, ahonnan értékesítettük.

Rackajuh: Tihanyban a Kutatóháznál az BfNPI tenyészkos állománya található. A kosok az év nagy részét itt töltik és csak a termékenyítő kosok (3db), kerültek át a Káli-medencébe november közepétől január elejéig. Egy tenyészkos elhullás történt. A 2008-as, növendék kos szintén itt található.

Káli-medence (Salföldi Major)

Bivaly: A bivaly ökrök a majorban szalámi céljából felhasználásra kerültek, helyettük 5 db növendék üsző került a látogatóktól elválasztó fakarám mögötti legelőre. Vegetációs időben a füvet legelik, ősszel-télen kiegészítő takarmányt, szénát, szemes takarmányt, sót kapnak. Az állatok szabadok, nincs napi mozgásuk; természetes táplálkozó, pihenő ritmusaik szerint élnek. Ivóvizüket mesterséges itatással pótoljuk, mert a környék forrásai elapadtak.

Szürkemarha (A medence belső területei és Kornyi-tavi telep):

A gulyák tavasztól-őszig a Szegszénai- és Sásdi-réten és az év során kialakított legelőterületeken villanypásztorban tartózkodtak. Egy kisebb gulyát alakítottunk ki a selejt tehenekből, ezt a gulyát (28 tehén) az év során értékesítettük. Telelésük a salföldi Major mellett levő területen történik, melyet biztonságosan kiépítettünk. A 2011. évben született borjakat év végéig teljes egészében értékesítettük. Varkocs nevű tenyészbikánk az év során elhullott.

Rackajuh: A rackaállományunk a Kornyi-tónál lévő majorban található. Az állatok időjárás függvényében - egész évben - pásztorolással járnak ki a legelőre. A rackákat egy általunk felügyelt - nagy tapasztalattal rendelkező - vállalkozó gondozza, aki saját állománnyal (merinó) is rendelkezik és tőlünk területet és hodályt bérel. 2011. évben kiöregedés miatt több elhullás volt. A jövőben egy fekete racka háremet (kb. 60 anya) szándékozunk megtartani, a többi értékesítésre kerül.

Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum

Zsandár nevű tenyészbikánk volt Kápolnapusztán egy gulyával. Az év során egy fiatal növendék bika is „lajstromozva” lett, tehát fedeztetésre használható. Naponta „pásztor” és kutya segítségével jártak ki a környék legelőire, ennek köszönhetően ez az állomány nagyon szelíd.

Az állatok jó kondícióban vannak. Bemutató céllal állandóan a majorban tartottunk növendékállatokat.

Az itt született borjából az üszöket a vérvonal és az őshonos támogatás miatt megtartjuk. A később indult ellések és a nagyobb, salföldi szürkemarha borjak miatt az eladások innen döntően 2012.-ben lesznek.

A 2010-ben idekerült 50 növendék szürkemarha nagyrészt megellett. Az újonnan bekerített mintegy 30 ha-os területet az állatok használják, tisztítják, de még jelentősen bokrosodott.

Zalavár, legelő

A 2011.-ben született borjak döntően még a telepen vannak, 2012 húsvétig tervezzük az értékesítésüket.

Jelenleg két, mintegy 80-as létszámú gulya van, tenyésztésükben egy-egy tenyészbikával (Szilaj és Duhaj).

A szükséges takarmánymennyiség rendelkezésre áll. Egy részük előregedett bála, ennek kompenzálására kis mennyiségű lucerna bála vételére került sor.

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

Az Igazgatóság kezelésében lévő erdőterületek az elmúlt években megsokszorozódtak. Az erdőterület nagysága jelenleg már megközelíti a 2.400 ha-t. Túlnyomó többségük egykori szövetkezeti kezelésben volt, nagy nehézséget okoz a szétszórtságuk, 64 község határában helyezkednek el. A különböző és változatos termőhelyeken lévő erdők fafajösszetétele is igen eltérő képet mutat. A bükköstől a csereszömörccs karsztbokorerdőig erre a vidékre jellemző erdőtársulások szinte mindegyike előfordul. Legjellemzőbbek a cserestölgyesek, de lápvidéken égeresek, füzesek, néhol telepített akácok, fekete és erdeifenyvesek, virágos kőrisesek, iszaptárolókra ültetett füzesek, illetve ártéri erdők egyaránt megtalálhatók. Az úgynevezett egyéb keménylombos állományok aránya viszonylag magas.

Az állományok jelentős része a termőhelyi viszonyok miatt gyenge fatermő képességű, és záródásuk is alacsony. Erdőgazdálkodásról a szó szoros értelmében nem is lehet beszélni. Tevékenységünk elsősorban a megörökölt folyamatos erdősítések ápolására, a nevelő vágásokra és egészségügyi termelésekre korlátozódik. Az állománynevelés során az erdők természetszerűségén próbálunk javítani, idősebb állományokban javarészt Pro Silva illetve rezervátum szemléletű kezelés folyik.

Sort került több erdőtervezési tárgyalásra adott Natura 2000 területek vonatkozásában. Veszprém és Zala megyében korábban kialakult már egy kedvező gyakorlat, együttműködés, az erdőtervezés területén azonban most volt szükség jelentős mértékű beavatkozásra. A rendkívül nagy értéket érintő hatósági beavatkozások következtében folyamatosak az egyeztetések az MgSzH Erdészeti Igazgatóságaival, a Bakonyerdő és a Zalaerdő Zrt-vel, valamint a magán erdőgazdálkodókkal. A kisebb feladatok, adatszolgáltatások, vélemények kiadása folyamatos. A lefolytatott eljárások következtében jelentős mértékű átalakulás kezdődött az erdészeti gyakorlatban. Örömmel tapasztaltuk, hogy az új erdőtervek rendelete és részletszintű tervezése egyaránt pozitív hozzáállást tükröz térségünkben az erdész szakma részéről. A legjelentősebb eredmények a Kab-hegy térségében az örökzöld jelentős arányú kijelölése míg a Nagykanizsai (a korábbi FVM rendelet szerint Kanizsai) erdőtervezési körzetre vonatkozóan minden lényeges egyeztetett szempont szerepel (Natura 2000 elsődleges rendeltetés kijelölése 1808 ha-on, mikroélőhelyek kialakítása, átalakító üzemmódra való átállás közel 460 ha-os erdőtömbben stb.).

2011. évre vonatkozó erdőgazdálkodási munkák és végrehajtásuk:

Erdőtelepítés:

Összes terület: 24,36 ha, siker: 19,30 ha (79,2 %). Ebből 20,0 ha a „*Környezetvédelmi Visszaforgó Hitelalap Összegének környezetvédelmi célú támogatásokra való felhasználásáról*” készített előterjesztésben célként megjelölt klímaerdő telepítése (2010-ben).

Erdősítés:

Összes erdőfelújítási kötelezettség 15,86 ha, siker 10,51 ha (66,3 %). Hátralékos erdősítések területe: 3,1 ha. Ebből 2,5 ha-on 2012 tavaszán újraerdősítés szükséges, 0,6 ha-on kértük a természetvédelmi célból tisztásként - fátlan állapotban tartásának engedélyezését.

Törzskiválasztó gyérítés:

Tervezett terület 30,73 ha, végrehajtva 26,73 ha, mintegy 4 ha áthúzódik 2012-re. Átlagos erély 20 m³/ha.

Növedékfokozó gyérítés

Tervezett terület 11,70 ha, végrehajtva 8,53 ha, átlagos erély 48 m³/ha, a Dörgicse 31 H erdőrészlet gyérítése elmaradt.

Egészségügyi termelés:

Tervezett terület 9,43 ha, végrehajtva 9,43 ha. Átlagos erély 10 m³/ha.

Készletgondozó használat:

Tervezett terület 3,87 ha, végrehajtva 3,87 ha. Átlagos erély 8 m³/ha.

Tarvágás:

Tervezett terület 0,82 ha, végrehajtva 0,82 ha (172 m³/ha). Ebből 0,3 ha viharkár, 0,52 ha-on a száradó akácok letermelésére volt szükség.

Az elkövetkező években várható e tevékenység folytatása hasonló volumenű és léptékű munkákkal.

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (bruttó ha)
1	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304010-4-3-0 kódszámú vadászterület)	2.849
2	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303910-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7.980
3	Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202810-4-3-0 kódszámú vadászterület)	7.567

Igazgatóságunk a 2007. március 1-től kialakított három vadgazdálkodási egységében – csakúgy, mint a korábbi évtizedekben – folytatott vadgazdálkodást a 2008., a 2009., 2010. és a 2011. évben is. A korábbi évek gyakorlatában semmilyen érdemi változtatást nem tettünk.

A Tihany Vadgazdálkodási Egységében 2 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. Az éves kilövéseknek a 2011. évben is elsődleges célja a vaddisznó, és gímszarvas kiszorítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú, szarka és szajkó állományának erőteljesebb csökkentése. A vaddisznó állománya továbbra is magas lehúzódtak a Balaton parti nádasokba, számottevő károkat okozva a tihanyi kertkultúrákban, szőlőültetvényekben. Ugyanakkor 2011. évben óvatos létszámcsökkenést tapasztalunk. Jellemzően a korábbi években éves terítéke 15-20 db körül mozgott, míg 2007-ben 40 egyed került puszkavégre, 2008-ban több mint 50, 2009-ben 65, 2010-ben 80, míg 2011-ben 48. 2011-ben nem volt bejelentett vadkárunk.

A Badacsony és környéke Vadgazdálkodási Egységében 3 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, a vaddisznók létszáma és terítéke is hasonlóan alakult. Biztonsági okokból nem vadászható, de vadkár szempontjából kiemelten érzékeny Szigliget belterülethez közeli területen két sikeres vaddisznó élővad befogásunk volt.

A Kis-Balaton Vadgazdálkodási Egységében szintén 3 természetvédelmi őr lát el hivatásos vadászati feladatokat is.

A bérvadásztatás során rekord darabszámú trófeás vad került terítékre gímszarvasból, az őzszak tervet is teljesítettük. Ugyanakkor mezőgazdasági káraink mértéke a kiemelt figyelemnek, vadkárelhárítási erőfeszítéseknek és a szerencsének köszönhetően alacsony volt. A számos nehézség ellenére az elmúlt 15 év legjobb szezonját produkáltuk.

Összességében vadászterületeinken kevesebb az őz és talán a vaddisznó, míg a gímszarvas létszáma nem változott, esetleg valamivel több. Tihanyban, Badacsonyban teljesítjük az éves kilövési terveket, vaddisznóból és gímszarvasból többet (másfélszer annyit) hozunk terítékre. A Kis-Balatonon teljesítjük az éves terveket gímszarvasból és őzből, vaddisznóból talán.

A kísérleti Larssen-csapdás szárnyas dúvad állományapasztás tapasztalatai kedvezőek, a jövőben mindhárom vadászterületen megpróbáljuk alkalmazni, sajnos az alacsony km keret e feladat ellátásában tipikus hátráltató tényező. A jövőt tekintve kiemelt feladat a róka fokozott állományapasztása is.

Mindenhol részt vettünk a róka immunizálásban és a vaddisznók sertéspestis vizsgálatában. Hivatásos vadászaink megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, plusz feladatukat lelkiismeretesen, jó hozzáállással, folyamatos továbbképzést vállalva látják el.

Együttműködésünk folyamatos a Megyei Vadászati Hatóságokkal és a Vadász kamarákkal.

5.8. Halászati vízterek

No.	A halászati víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
1	Murarátka, Mura-holtág (053/1 hrsz)	2,4
2	Letenye, Bodzás-tó (0291/1/b hrsz)	5,7

A Mura két holtága esetében korábban végigvittük a különleges természetvédelmi rendeltetés kinyilvánítását, majd a halászati jog megszerzését. Az érintett halászati víztereknek elsősorban az őshonos halfajok állományainak természetes szaporodó-helyeként kell szolgálni, amely megfelelő szaporulat esetén a környező vizek utánpótlását is biztosíthatja, áradáskor természetes úton, míg túlszaporulat esetén áttelepítéssel. Ennek gyakorlati megvalósításához felvettük a kapcsolatot a térségben érintett horgász egyesületekkel, akik az őshonos, természetes szaporulatból szívesen vásárolnának.

A területen a szükséges halászati beavatkozások kizárólag - az éves rendszerességgel elvégzett állományfelmérés alapján folytatandó - állományszabályozásra korlátozandóak. Erre idegenhonos halfajok megjelenése illetve esetleges egészségügyi problémák, vagy a meglévő állomány túlszaporodása esetén kerülhet sor. Ezen feladatok elvégzését a Nemzeti Park Igazgatóság akár saját, akár a vagyonkezelésébe tartozó Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit ZRT ember és eszközállományával el tudja végezni.

Az érintett területek árvíz esetén közvetlen kapcsolatba kerülnek a Murával, így az ott található őshonos halfajok szaporodó-helyeként is szolgálhatnak, emiatt a nagytestű egyedek közlekedését a folyó és e területek között nem szabad korlátozni.

Igazgatóságunk 2008 nyarán képviselőt kapott a BH Zrt. felügyelő bizottságában, 2009 augusztusától szétvált a ZRt, majd október 01-től a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. a vagyonkezelésünkbe került.

Az eredmények közé soroljuk a középtávú szakmai koncepció és a szigorúbb, veszteséggel nem számoló költségvetés elfogadtatását, amelynek betartásával 2010-től az előzetes pesszimista várakozásokkal ellentétben az elmúlt 2 évet a Zrt. pozitív mérleggel zárta. A kormányzati elvárásoknak megfelelően a szervezeti átalakulásra is sor került, az Igazgató Tanács megszüntetésével felére csökkentettük a vezető tisztségviselők számát. 2011. március 1-től a cég vezetését Puskás Zoltán úr, majd október közepétől Füstös Gábor úr látja el. A balatoni halászatról kialakult kép javításában jelentős változás volt tapasztalható, az új vezetés

a korábbiaknál nagyobb energiákat fektetett a PR tevékenység fejlesztésébe. Igazgatóságunk részéről ahol lehetett segítséget nyújtottunk egy másfajta kommunikáció kialakításában.

5.8.1. Védett vízterek

No.	Országos jelentőségű védett vízterek*	Kiterjedése (hektár)	Kezelési terv (+/-)
1	Arborétumi-tó (Zirci Arborétum Természetvédelmi Terület)	1	+
2	Balaton (Bozsai-ö. nélkül, Nemzeti Park része)	33	-
3	Balaton, Bozsai-öböl (fokozottan védett, BfNP Tihanyi Tájegység)	50	+
4	Balatonhenyei-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	4	+
5	Barkás-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	1	+
6	Belső-tó (BfNP Tihanyi-félsziget Tájegység)	40	+
7	Bika-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	1	+
8	Bonta-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	1	+
9	Cserkás-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	1	+
10	Hévízi-tó (Természetvédelmi Terület)	18	+
11	Kálomis-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	3	+
12	Kettős-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	2	+
13	Kis-Balaton I. tározó (BfNP Kis-Balaton Tájegység)	2.014	-
14	Kis-Balaton II. tározó (BfNP Kis-Balaton Tájegység)	5.197	-
15	Kisörspuszta (BfNP Káli-medence Tájegység)	51	+
16	Kornyai-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	20	+
17	Külső-tó (BfNP Tihanyi-félsziget Tájegység)	64	+
18	Monostori-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	3	+
19	Nádas-tó (BfNP Tapolcai-medence Tájegység)	6	+
20	Sárosfői Halastavak (Természetvédelmi Terület)	40	-
21	Tüskés-tó (BfNP Káli-medence Tájegység)	4	+
22	Mura-folyó és holtágai (Mura-menti TK)	256	+
23	lápok (Veszprém és Zala megye területén)	116	-
Összesen:		8.026	

A táblázatban csak azon országos jelentőségű védett természeti területeken elhelyezkedő tavakat tüntettük fel, melyeknél a földhivatali nyilvántartásban a kivett (pl. tó, holtág) kifejezés szerepel. A kivett (csatorna) területek és egyéb vízfolyások szintén nem szerepelnek itt. A láp területeken a tavak a tőzeg kitermelése következtében alakultak ki. Ilyen viszonylag sok található Zala megyében a Szévíz-patak és a Principális-csatorna mentén, valamint Veszprém megyében Mezölak mellett. A tó területéből országos védettnek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park részeként védetté nyilvánított helyrajzi számokat tüntettük fel.

5.8.2. Védett halastavak.

No.	Védett halastavak	Kiterjedése (hektár)	Kezelési terv (+/-)
-----	-------------------	----------------------	---------------------

JELENTÉS A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG 2011. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

1	Sárosfői Halastavak (Nemeshany) (országos jelentőségű természetvédelmi terület)	40	-
2	Töreki Halastavak (Siófok) (helyi jelentőségű természetvédelmi terület)	38	+
Összesen:		78	

6. Projektek

A 2011. év szempontjából releváns projektjeink:

Pályázat neve	Azonosító	BfNPI
Futó pályázatok		
1. Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 keretében megvalósuló „PaNaNet” (Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata)	AT-HU ETE 2007-2013 L00038	partner
2. Central Europe Operational Programme HABIT-CHANGE 2007-2013	2CE168P3 HABIT-CHANGE	partner
3. Eastern Bakony LIFE +	LIFE 07 NAT /H/000321 Eastern Bakony	partner
4. Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008	pályázó
5. Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság területein. I forduló	KEOP-7.3.1.2./09-2010-0030	pályázó
6. Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon. I forduló	KEOP-7.3.1.2/09-2010-0040	pályázó
7. Láprétek, gyepek és fáslegelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság működési területén. II. forduló	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0026	pályázó
8. Levendula-ház látogatóközpont a Bakony-Balaton Geopark keleti kapuja.	KDOP-2.1.1/D-2f-2009-0006	pályázó
9. Pannon Csillagda – Látogató Központ kialakítása Bakonybélben	KDOP-2.1.1./ B-09-2010-0006	pályázó
10. ZIRC, Arborétum rekonstrukciója.	KEOP-3.1.3./2f/09-2009-0006	pályázó
Beadott pályázatok (elbírálás alatt)		
11. Közösségi jelentőségű és védett állatfajok felmérése és monitoring módszertan kidolgozása Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein	SH/4/12 (Svájci Alap)	partner
12. A kis kárókatona (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>) által okozott természetvédelmi konfliktus kezelése magyarországi mesterséges halastavakon	LIFE+ Nature 2011	partner

AT-HU ETE 2007-2013, L00038 regisztrációs számú, PaNaNet (Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata) című pályázat

A projekt célja a burgenlandi és nyugat-dunántúli védett területek (nemzeti parkok, natúrparkok, tájvédelmi körzetek) sokszínűségének, természeti értékeinek, turisztikai kínálatának közös megjelenítése, tudatosítása. E védett területek hálózatának kialakítása, az egyes térségek turisztikai kínálatának együttes továbbfejlesztése, a PR és marketing tevékenység összehangolásából eredő szinergiák hasznosítása.

A projekt résztvevői:

- vezető partner: Regionalmanagement Burgenland (RMB)
- projektpartnerek: Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Nationalpark Neusiedler See-Seewinkel, Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területének zala megyei részei érintettek a projektben. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által vállalt projekttevékenységek közül kiemelkedik a Mura-menti vízitúra fogadóbázis és egy, a térség természeti értékeit népszerűsítő „PaNaNet promóciós anyag - projektinstalláció” létrehozása, valamint az akkreditált természetvédelmi túravezető képzések szervezése, megvalósítása.

A projekt időtartama: 2008.07.01 - 2013.12.31. BfNPI által már megvalósított tevékenységek a PaNaNet projekt keretében:

- közös PaNaNet bemutató könyv,
- két akkreditált természetvédelmi túravezető képzés: Kerkaszentkirály, 2011.03.25. – 2011.05.20.; Kis-Balaton, 2011.09.09.–2011.11.05.
- Ismeretterjesztő előadások (előadói estek): Letenye: 2009.10.19., Keszthely: 2010.03.02., Lenti: 2010.04.14., Keszthely: 2010.04.28., Lenti: 2010.11.10., Hévíz: 2011.06.01.
- PaNaNet közös bemutató rendezvények (pl. 2010.09.03. Nagykanizsa, Dödölle Fesztivál keretében)
- PaNaNet tanulmányút az Aggteleki Nemzeti Park területén,
- 2 napos továbbképzési tréning a természeti túravezetők számára: Kerkaszentkirály, 2010.09.30-2010.10.01.

BfNPI által a későbbiekben megvalósítandó, folyamatban lévő tevékenységek a PaNaNet projekt keretében:

- a Mura-mentén vízitúra fogadóbázis kialakítása,
- a térség természeti értékeit népszerűsítő promóciós anyag - projektinstalláció létrehozása;
- nemzetközi szakmai találkozó megszervezése 2012-ben;
- további PaNaNet közös bemutató rendezvények, határon átnyúló kerékpártúra megszervezése;
- határon átnyúló workshop szervezése a természetvédelmi területeknél foglalkoztatottak részvételével a Kis-Balatonon;
- további ismeretterjesztő előadások (előadói estek) megszervezése.

2CE168P3 Central Europe Operational Programme „HABIT-CHANGE 2007-2013”

Kiemelt jelentőségű, üde, füves élőhelykomplexeinkre (Sásdi-rét, Lesencetomaji láprét és a Lesence patak forrásvidéke, ill. a Nyirádi Sárálló) vonatkozóan az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó kezelési tervek elkészítését célzó HABIT-CHANGE Interreg IVb projektünk (www.habit-change.eu) keretében több alapvető fontosságú jelentés is elkészült: mint pl. a mintaterületek élőhelyeinek átfogó történeti értékelése (hatások, kezelés); a mintaterületek aktuális élőhelyi, növényzeti, zoológiai állapotának felmérése, értékelése; a vizes élőhelytípusok lehetséges átalakulásainak modellezése a klímaszcenáriók és a hidrodinamikai folyamatok fényében. Elkészült továbbá a Tapolca- és Kétöles-patakon az inváziós hínárfajok monitorozásáról, a korábbi vizsgálatokkal történő összehasonlításokról és a terjedési sebességük meghatározásáról szóló, fotókkal alátámasztott jelentés is. A 4. partnertalálkozót Balatonfüreden rendeztük meg 2011. szeptember 19-23 között, melyről több külföldi partnertől is nagyon jó visszajelzéseket kaptunk. A 17 projekt partnert és a társult szervezeteket 40 fő képviselte. A projektről a megyei napilapban és a greenfo-n is jelent meg cikk. A projekt ismertetésére a VII. Magyar Természetvédelmi Biológiai Konferencián poszter formájában került sor.

„A Keleti-Bakony közösségi jelentőségű élőhelyeinek és fajainak megóvása és helyreállítása” című, LIFE07 NAT /H/000321 számú projekt (Eastern Bakony)

A projekt fő célkitűzése a Várpalotai lőtér természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a leromlott élőhelyek helyreállítása és egyes fajok populációjának megerősítése, valamint a katonai tevékenységek és a természetvédelmi célok optimális összehangolása.

2011. évi akciók a BfNPI koordinálásában, végzésével:

A belsős és külsős szakemberek a 2010. év végére elvégezték a projektterület alapállapotának felmérését. Az alapállapotot rögzítő jelentés (szöveges, térképes formában) elkészült. A jelentést eljuttattuk a projektpartnereknek a 2011. év folyamán.

A Natura 2000 fenntartási terv kidolgozásához kapcsolódóan 2011. március hónapban elkészült a projekt területére a katonai használat és korlátozás térkép, melyet április 7-én a Bakony Harckiképző Központ munkatársaival egyeztetünk. Június hónapban további kiegészítéseket és javaslatokat kaptunk a Bakonyi Harckiképző központ munkatársaitól, melyek nagy részét elfogadtuk és beépítettük a fenntartási tervbe. A katonai használat és korlátozás térképet az MH Bakony Harckiképző Központ munkatársai elfogadták. A Bakonyi Harckiképző Központtal történő egyeztetésekkel párhuzamosan megtörtént a projekt terület erdeinek erdőrészlet szintű kezelési előírásainak kidolgozása, mely javaslatok nagy részét november 16-án a BfNPI, az Erdészeti Igazgatóság és az erdőgazdálkodó Verga Zrt. részvételével történt egyeztető tárgyaláson a részt vevő felek elfogadták. Megkezdtük a vadgazdálkodással kapcsolatos egyeztetéseket is, november 15-én a Vadászati Hatósággal is egyeztetünk.

2011. júliusának utolsó hetében ismételen sor került egy ürgetelepítésre a Keleti-Bakony LIFE+ program C.3 akciójának keretében. Az állatok befogását a tihanyi Belső-tó legelőjéről élvefogó csapdák segítségével végeztük nyári gyakorlatos egyetemi hallgatók segítségével. Sajnos a hűvös, esős időszak miatt csak 84 ürget sikerült befognunk. Az ösküi Bánta birkalegelőjén (Öskü 03 hrsz.) egy elkerített, ragadozóktól védett helyre kerültek a ritka rágcsálók. Az előfűrt lyukaknak köszönhetően hamar menedéket találtak és elbújtak a ketrecekből kiengedett állatok. A telepítést követően öt napig éjjel-nappal őriztük a bekerített és villanypáztorral is védett helyszínt, hiszen a frissen telepített ürgeállomány esetén egy arra tévedő róka vagy görény óriási pusztítást okozhat a populációban. A frissen telepített ürgeket gabonafélékkel és almával is etettük, hogy a teleléshez szükséges zsírtartalékot minél hamarabb felhalmozzák az állatok.

A partnerek akcióiban való szakértői részvétel, tanácsadás, a kooperáció a HM VERGA Zrt-vel a C.2, C.8, C.10 akciókban folyamatos. Részvétel alábbi akciókban: D.2, D.3, D.4, D.5, D.6, D.7, D.8, D.9, D.10. Folyamatosan részt veszünk a projektpartnerek (HM, HM VERGA Zrt. és Aquaprofit Zrt.) által szervezett érdeklődőket tájékoztató, ismeretterjesztő, projektet bemutató akcióiban.

A második vezetett gyalogtúrára a Várpalotai Lő- és Gyakorlótér területén, Veszprém környékén 2011. október 8-án, szombaton került sor. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága által irányított túrára meghívást kaptak a közeli iskolák és önkormányzatok, illetve környezetvédelmi és honvédelmi kormányzati szervek képviselői, a természetbarátok és az újságírók is. A korábbi kedvezőtlen, esős időjárás aggasztotta a szervezőket, és a túra napja is borongósan indult, de a lelkes 38 fős csapat nekivágott a Jutaspusztáról induló 13 km-es útnak.

2011. január 20-án került sor a második környezetvédelmi oktatásra a honvédségi alkalmazottak körében. A várpalotai laktanyában tartott képzésen több mint 30, a lőtér parancsnokságához tartozó katona vett részt.

A projekt keretei között monitorozási tevékenység a korábban megadott tervek szerint halad.

„Élettelen természetvédelmi értékek védelme a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” megnevezésű, KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0008 azonosító jelű KEOP pályázat

A projekt keretében az alábbi beruházások kezdődtek meg tárgyévben:

Beavatkozás megnevezése	Beruházási helyszín
Barlangok természetvédelmi célú lezárása, bejáratok biztosítása	Hajszabarnai Pénz-lik
	Sűrűhegyi Ördöglík
	Tűzköves-hegyi-barlang
	Baglyas-víznyelőbarlang
A fokozottan védett Tapolcai-tavasbarlang és a Lóczy-barlang természetvédelmi célú rekonstrukciója, a Csodabogyós-barlang beépített műtárgyainak cseréje	Tapolcai-tavasbarlang
	Lóczy-barlang
	Csodabogyós-barlang
Barlangok járatainak természetvédelmi célú biztosítása, beépített műtárgyak cseréje	Baglyas-víznyelőbarlang
	Bújó-lik
	M-1-es víznyelőbarlang
	Öreg-köves-víznyelőbarlang
	Zsófiapusztai-víznyelőbarlang
	Bongó-zsomboly
	Csengő-zsomboly
	Jubileumi-zsomboly

KEOP-7.3.1.2./09-2010-0030 azonosító számú „Élőhelyvédelem és -helyreállítás a Balaton-felvidéki nemzeti Park Igazgatóság területein.” A projekt célja a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint projektgazda illetékességi területén fellelhető természetvédelmi értékek megőrzésének biztosítása. A projekt fő célkitűzése a Balaton-felvidék szárazodó vizes, illetve degradálódott lejtő és erdőssztyep élőhelyeinek, természeti értékeinek és biodiverzitásának megőrzése, a leromlott élőhelyek helyreállítása (mocsár, láp és kékperjés, valamint lejtő –és erdőssztyep rétek, tavak) optimális ökológiai állapotának biztosítása, az invazív, tájidegen fa és gyomfajok (bálványfa, akác, és a magas aranyvessző) visszaszorítása, valamint a vizes élőhelyek vízháztartásának stabilizálása. A projekten belül 6 alprojekt keretében történik beavatkozás, olyan helyszíneken amelyek védettek és/vagy tagjai az Európai Unió Natura 2000 hálózatának. A projekt tervezési, előkészítési szakasza az alábbi beruházási helyszínekhez kapcsolódóan folyik:

- Fás legelő kialakítása, invazív fajok kiirtása, élőhely-rekonstrukció a salgföldi Csöng-hegyen és a mindszentkállai Kopasz-hegyen
- Élőhely mozaikok létrehozása Káli-medencében elterülő Kornyi-tavon
- Élőhely rekonstrukció, fás legelő kialakítása a Káli medencében fekvő Sásdi-legelő és a Honcsokos területén
- Legelő kialakítása és élőhely rekonstrukció a köveskáli Vad-telep területén
- Élőhely mozaikok létrehozása a tihanyi Külső-tavon
- Vizes élőhelyek és lápok megőrzése és állapotjavítása a veszprémi Miklád területén

2011 évben a támogatást nyert pályázat releváns megbízási, tervezési szerződéseinek előkészítését és hatályba lépését követően megkezdődött a megvalósításhoz szükséges tervek és a részletes megvalósíthatósági tanulmány, valamint a hozzá kapcsolódó költség/haszon elemzés kimunkálása.

KEOP-7.3.1.2/09-2010-0040 számú, „Élőhelyvédelem-, helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon” című projekt

Olyan élőhely rekonstrukciós tevékenységek – pl. bokrozás, száruzózás, rekonstrukciós kaszálás, víz kormányzóművek építése - megvalósítása, melyek eredményeként a beavatkozási terület arculata megváltozik, természeti értéke nagy mértékben nő. Konkrét célkitűzéseink reálisnak tekinthetők, valós szükségleteket és igényeket jelenítenek meg, amelyek felmérésekkel, kutatásokkal, statisztikai adatokkal igazolhatók.

2011.07.07-én aláírásra került a támogatási szerződés, ezután kiválasztásra került a közbeszerzési tanácsadó cég, melynek segítségével jelenleg éppen a közbeszerzési eljárások lefolytatásához szükséges adatlapokon a hozzájáruló nyilatkozatok begyűjtése folyik, hogy az első forduló közbeszerzéseit lebonyolíthassuk.

KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0026 azonosítási számú „Láprétek, gyepek és fás-legelők természetvédelmi értékeinek védelme és vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” című pályázat

A projekt célja a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, mint projektgazda illetékességi területén fellelhető természetvédelmi értékek megőrzésének biztosítása. Az egyszeri, projektszerű beavatkozások élőhelyeket és élő közösségeket (élőhelyrekonstrukciók, vadvédelmi átjárók) érintenek. A projekten belül 10 alprojekt keretében történik beavatkozás, olyan helyszíneken amelyek védettek vagy tagjai az Európai Unió Natura 2000 hálózatának. A projekt ezzel a tevékenységgel hozzájárul a természetvédelmi és közösségi szempontból kiemelkedő értéket képviselő fajok és élőhelyek megőrzéséhez.

A kivitelezés során értékes gyeptársulásokat rekonstruálunk a fásszerű vegetáció teljes vagy részleges eltávolításával. Az élőhelyek helyreállítását célzó beruházási elemek egy része olyan gyepterületeket céloz meg, ahol a megfelelő mennyiségű víz elengedhetetlen, ezeken a területeken olyan műszaki megoldásokat kell alkalmazni, amelyek segítségével megoldható a terület vízháztartásának hosszú távú természetközeli módon történő szabályozása. A beruházások egyike a Balaton-felvidéki Nemzeti Park címernövényének, a lisztes kankalinnak (*Primula farinosa ssp. alpigena*) élőhelyét is érinti. Egyik beruházási elemünk pedig speciális műszaki beruházások, az utak alatti vadvédelmi átjárók megépítésével a veszélyeztetett kételtűek életfeltételeinek javítását tűzte ki célul.

A pályázat 2011-ben a megvalósítás szakaszába lépett, támogatási szerződést nyert a tervezett tevékenységek megvalósításához.

Megkezdődött a kivitelezéshez szükséges engedélyek megújítása, valamint a közbeszerzési dokumentációk aktualizálása. Öt közbeszerzési eljárást indítottunk, melyek az előzetes minisztériumi egyeztetéseket követően kiírásra kerültek. Jelenleg is folyik a projekttevékenységek megvalósítását feltételező közbeszerzési eljárások lefolytatása, az eredményes eljárások szakmai jóváhagyatása, a valamint a szerződések megkötése. Az eredménytelen eljárások megismétlése és egy még meg nem indított közbeszerzési eljárás lefolytatása folyamatban van. A kivitelezési munkálatok várhatóan 2013. őszén kezdődhetnek meg

KDOP-2.1.1/D-2f-2009-0006 azonosítószámú, Levendula Ház Látogatóközpont – a Bakony-Balaton Geopark keleti kapuja című pályázat

A fejlesztés célja a Levendula Ház Látogatóközpont megépítése, mely a Bakony-Balaton Geopark keleti kapuja s egyben a Tihanyi-félsziget Vulkanai Képződményei Európa Diplomás terület látogatóközpontjának szerepét is betölti. A létesítmény feladata az lesz, hogy a Tihanyba érkező nagyszámú látogató számára bemutassa a Tihanyi-félsziget, a Balaton-felvidék természeti értékeit, és további helyszínek felé irányítsa az érdeklődőket. A bemutatóhelyen kialakítandó interaktív kiállítás és a hozzá kapcsolódó programok színvonalas és tartalmas időtöltést kínálnak, önállóan is vonzó lehetőségként jelentősen javítva a ma még

gyenge programkínálatot. A bemutatóhely külső és belső kialakítása, a bemutatás módja megteremti a kapcsolatot az épített környezet és a természeti területek között, valamennyi korosztálynak látványos, szórakoztató időtöltést, s ugyanakkor hasznos, a természet értékeinek megismerését és védelmét szolgáló ismereteket nyújt. A bemutatóhely kialakítása során fontos szempont a megújuló energiaforrások és a környezettudatos módszerek alkalmazása, bemutatása és népszerűsítése. A projekt során mintegy 650 m² alapterületű épületegyüttes épült fel, melyben tematikus interaktív kiállítást, egy 100 fő befogadására képes előadótermet, természetismereti foglalkoztató-termet és információ-bázist alakítottunk ki. A látogatóközpont parkja szervesen illeszkedik az épülethez, része a bemutató programoknak. A létesítmény fűtését talajvíz-hőszivattyús rendszerrel és napkollektorokkal biztosítjuk, fosszilis energia felhasználása nélkül.

A projekt 2011-ben zárult. A létesítmény műszaki átadására 2011. március 30-án, ünnepélyes megnyitójára 2011. június 1-én került sor. A projekt zárójelentése és záró kifizetési kérelme 2011 év végén elfogadásra került, a közreműködő szervezet (VÁTI) a projektet hivatalosan befejezettnek nyilvánította.

KDROP-2.1.1/B-09-2010-0006 „Pannon Csillagda Látogatóközpont kialakítása Bakonybélben”

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a Közép-dunántúli Operatív Program 358 millió forintos pályázati támogatásából és mintegy 63 millió Ft., a Vidékfejlesztési Minisztérium által biztosított önrészből valósítja meg a Pannon Csillagda Látogatóközpontot, Bakonybélben.

A 421 milliós projekt feladata egy időjárás, napszak és szezon független, tudományos igényű, ugyanakkor szórakoztató, csillagászatra épülő turisztikai élménycentrum kialakítása.

A 2011-es évben a beruházás megvalósítási szakasza zajlott. Lezajlottak a közbeszerzési eljárások, amelyek nagyrészt teljesítésre kerültek többek között: az eszközbeszerzések (látványtechnikai, számítástechnikai, bútortart, csillagászati eszközök stb.); az építkezés, a különféle szolgáltatások (kiállítás készítés, marketing stb.).

A megvalósítás 2012. április végére befejeződik és megtörténik a látogatóközpont megnyitása.

KEOP-3.1.3/2F/09-2009-0006 azonosítási számú Gyűjteményes növénykertek és védett történelmi kertek megőrzése és helyreállítása tárgyú, „Zirc, Arborétum rekonstrukciója” című pályázat

A Zirci Arborétum Természetvédelmi Terület 18 ha-os kertjében a növényanyag felújítása, kiegészítése és az angolpark tájképi, történelmi értékeinek helyreállítása készül el; a szükséges infrastrukturális beruházással kiegészítve; kétfordulós KEOP pályázati forrásból finanszírozva.

A bejárat melletti tó vizének leeresztése, kotrása és vízügyi műtárgyak felújítása a tó vízminőségének javítását szolgálja. A tó egyik kő partfalának elbontásával új vízparti élőhely létesül, a fokozatosan mélyülő részsűn a vízpartok természetes növényzetének bemutatásával. További szükséges infrastrukturális beruházás az arborétum területét kettéosztó Cuha patak felett két híd újjáépítése, valamint a kertet körülzáró védőkerítés felújítása.

A növényzet rekonstrukciója magába foglalja az arborétum faállományának megőrző kezelését és megújítását a szükséges fakivágásokkal és telepítésekkel, a cserjék kezelésével, sziklakertek kiegészítésével. A térszerkezet helyreállítása a tisztások újbóli megnyitását jelenti. Megújul a sétány mellett haladó, 110 egyedből álló kettős kislevelű hársfasor. A projekt része az idős fák megőrző kezelése és élősködő fagyöngytől megtisztítása; valamint a patak melletti – a bakonyi lápok és kiszáradó láprétek védett növényeit bemutató – új vizes élőhely kialakítása.

A pályázat műszaki-infrastrukturális munkáinak kivitelezése jelentős részben 2011-ben történt. A tó év elején végzett kotrását követte a kő partfalak javítása, vízügyi műtárgyak kiépítése és új tápcsatorna megépítése. Megtörtént a két híd cseréje és a keleti szakasz kivételével elkészült a védőkerítés. A növényrekonstrukció kivitelezésére 2011 tavaszán kiírt közbeszerzést eredménytelenség miatt meg kellett ismételni. Így a növényállomány megújítása szeptemberben kezdődött a fák kezelésével, fakivágások és pótlások tervezett megvalósításával, tisztások helyreállításával. Elkészült a két új vizes élőhely terepmunkája, műtárgyai. Növényzetük beültetése, a cserjekezelések, lágyszárúak telepítése és az utógondozások a 2012. évben történnek majd. A projekt jó ütemben halad, a befejező munkák és a pályázattal kapcsolatos egyéb vállalt feladatok teljesítése szükséges 2012-ben.

7. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

A 2011. évben a nemzeti park igazgatóságok jogállását, alapfeladatait a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló – többször módosított – 347/2006.(XII.23.) Korm.sz. rendelet határozta meg.

Az Igazgatóság jelenleg hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata – figyelemmel a bekövetkezett jogszabályi változásokra is – a VM által megadott elvárások szerint a 2011. évben felülvizsgálatra került. A Szabályzatot előzetes kontrolra a minisztériumba felterjesztettük. Az Igazgatóság új Szervezeti és Működési Szabályzatának hatályba lépése 2012-ben várható.

A nemzeti park igazgatóságok munkavállalóinak munkaviszonyára a 2011. évben a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992.évi XXIII. törvény, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény vonatkozó rendelkezéseit kellett alkalmazni.

Az Igazgatóság hatósági munkában való közreműködését alapvetően továbbra is a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. [Ket.] szabályozza.

Az Igazgatóság működési területe 4 Felügyelőség (Dél-dunántúli, Észak-dunántúli, Közép-dunántúli és Nyugat-dunántúli Felügyelőség) illetékességi területét érinti.

A Felügyelőségek hatósági munkáját – megkeresés esetén – szakmai véleményekkel, állásfoglalásokkal, belföldi jogsegély útján adatszolgáltatással segítjük, illetőleg kirendelés esetén konkrét ügyekben szakértői véleményt adunk.

A megkeresések, illetőleg a szakértői kirendelések száma rendkívül alacsony, a 2011. évben mindösszesen 36 megkeresés érkezett be Igazgatóságunkhoz.

A vélemény adására irányuló megkeresésekre adott szakmai állásfoglalások figyelembe vétele a Felügyelőségek számára továbbra sem kötelező, így a szakmai állásfoglalások egy részét az érdemi döntés meghozatalakor adott esetben nem is veszik figyelembe.

7.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

2011.	Ügyiratok száma
Főszámon iktatott	6.856
Alszámon iktatott	10.754
Összesen:	17.610

Az ügyiratforgalom 2010-től folyamatos emelkedést mutat. Míg az emelkedés a 2010. évben elsősorban az alszámos iktatásnál jelentkezett, 2012-ben már főszámon is 400 ügyiratot jelent meg többletként.

Sorszám	Szakvéleményadás, adatközlés	db
1.	Szakmai állásfoglalás KTVF-ek felé	36
2.	Adatszolgáltatás OKTVF	10
3.	Adatszolgáltatás Rendőrhatalóság felé	1215

Sorszám	Más hatóságok felé tett bejelentések	db
1.	KTVF-ek felé:	39
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás: 4 ⇒ engedély nélküli zöldnádívágás: 3 ⇒ védett területen engedély nélküli tereprendezés, talajdepózás: 3 ⇒ védett területen engedély nélküli fakivágás: 3 ⇒ Natura 2000 gyepterület felszántása: 2 ⇒ Natura 2000 területen illegális trágyalerakás: 2 ⇒ Natura 2000 gyepterületen védett növényfajok károsítása: 2 ⇒ védett területen fakitermelés során gyepek károsítása 1 ⇒ engedély nélküli bejáró építése (Balaton) 1 ⇒ védett – egyben Natura 2000 – erdőterület engedély nélküli igénybevétele 1 ⇒ Balaton – Natura 2000 - mederrészen engedély nélküli kotrás 1 ⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli kőszórás (Balaton) 1 ⇒ Natura 2000 területen illegális építési törmeléklerakás 1 ⇒ Natura 2000 területen védett növények károsítása 1 ⇒ Natura 2000 területen illegális szemétkerakó 1 ⇒ Fokozottan védett növények károsítása (legeltetéssel) 1 ⇒ Védett területen engedélytől eltérő fakivágás 1 ⇒ védett gyepterület felszántása 1 ⇒ engedélytől eltérően megrendezett rendezvény ügye 1 ⇒ védett területen engedély nélküli kútfúrás 1 ⇒ engedély nélküli motocross pálya ügye 1 ⇒ védett természeti, egyben Natura 2000 területen erdő károsítása nád irtása, károsítása (Balaton) 1 ⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli terepjárós „trial” verseny 1 ⇒ védett területen engedély nélkül létesített vadetető és szóró ügye 1 ⇒ Natura 2000 területen crossmotorok által okozott károk bejelentése 1 ⇒ Balaton medrét érintő engedély nélküli feltöltés 1 	
2.	Jegyzők felé	5
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ védett területen engedély nélküli tereprendezés, talajdepózás: 2 ⇒ helyi védett területen engedély nélküli fakivágás 1 ⇒ Natura 2000 területen illegális építési törmeléklerakás 1 ⇒ Illegális hulladéklerakás 1 	

Sorszám	Más hatóságok felé tett bejelentések	db
3.	Rendőrhatalóság felé	12
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ engedély nélküli zöldnádívágás: 3 ⇒ védett területen engedély nélküli fakívágás – lopás miatt feljelentés: 2 ⇒ rétisas lelövése >>> feljelentés természetkárosítás miatt 1 ⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli kőszórás (Balaton) 1 ⇒ Fecskefészkek leverés >>> feljelentés természetkárosítás miatt 1 ⇒ Saját vagyongazdálkodásban lévő területen fakívágás – lopás miatt feljelentés 1 ⇒ Nád irtása, károsítása 1 ⇒ Natura 2000 területen crossmotorok által okozott károk bejelentése 1 ⇒ Balaton medrét érintő engedély nélküli feltöltés 1 	
4.	Erdészeti hatóság felé	11
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli fakívágás: 4 ⇒ Védett területen engedély nélküli fakívágás: 3 ⇒ Védett – egyben Natura 2000 – erdőterület engedély nélküli igénybevétele 1 ⇒ Erdőterületen illegális hulladéklerakás 1 ⇒ Védett területen engedélytől eltérő fakívágás 1 ⇒ Védett természeti, egyben Natura 2000 területen erdő károsítása 1 	
5.	Vízügyi Igazgatóság felé	8
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ engedély nélküli zöldnádívágás: 3 ⇒ Engedély nélküli bejáró építése (Balaton) 1 ⇒ Balaton – Natura 2000 - mederrészen engedély nélküli kotrás 1 ⇒ Natura 2000 területen engedély nélküli kőszórás (Balaton) 1 ⇒ Nád irtása, károsítása 1 ⇒ Balaton medrét érintő engedély nélküli feltöltés 1 	
6.	Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság felé	1
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Natura 2000 területen illegális trágyalerakás 	
7.	Vadászati és Halászati Osztály	3
	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ tiltott helyen történő engedély nélküli horgászat: 2 ⇒ védett területen engedély nélkül létesített vadetető és szóró ügye 1 	

7.2. Szabálysértés

a) Szabálysértési ügyek száma:

Szabálysértési ügyek	db
2010-ről áthúzódó ügy	10
2011-ben keletkezett ügy	70
Összesen:	80

b) Szabálysértési ügyek részletezése

Sorszám	Szabálysértési ügy tárgya	db
1.	védett és/vagy Natura 2000 területen engedély nélküli nádvágás	29
2.	védett területen illegális szemétkerítés	2
3.	védett területen illegális trágyakerítés	2
4.	védett területre szgk-val történő engedély nélküli behajtás és parkolás	2
5.	védett területen engedély nélküli fakivágás	2
6.	védett területen engedély nélküli gyűjtés	4
7.	védett területen engedély nélküli stégépítés	1
8.	védett területen engedély nélküli quad-ozás	1
9.	fokozottan védett területre engedély nélküli belépés	23
10.	fokozottan védett területen engedély nélküli siklóernyőzés	1
11.	Natura 2000 területen engedély nélküli terepmotorozás	3

c) Alkalmazott intézkedések:

Alkalmazott intézkedések	Intézkedés száma
pénzbírság kiszabása	42
figyelmeztetés	25
eljárás megszüntetése	3
folyamatban	10

d) Kiszabott pénzbírság és végrehajtása:

Kiszabott pénzbírság	Befizetett / végrehajtott bírság	Végrehajtható összeg
1.075.000.-Ft.	665.000.-Ft.	410.000.-Ft.

e) Bíróságra került szabálysértési ügyek:

Bíróságra került ügyek száma	12
A határozatot a bíróság jóváhagyta	10
A határozatot a bíróság megváltoztatta	0
Jelenleg folyamatban lévő	2
Ügyészi vizsgálat	2

Bírósági eljárás: 12

- 2 kifogás
- 2 elzárásra átváltoztatás bírósági jóváhagyása
- 1 igazolási kérelem
- 1 perújítási kérelem
- 2 elzárásra átváltoztató határozat

2011-ben 10 (kifogás, elzárásra átváltoztatás, igazolási kérelem, perújítási kérelem) bírósági vizsgálata történt meg. Határozatunkat 10 eljárásban a Bíróság jóváhagyta, 2 eljárás jelenleg folyamatban van.

2011-ben tényleges elzárásra – tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont személyt a bíróságot befizette – nem került sor.

Ügyészi vizsgálatra 2 ügyben került sor, a lefolytatott vizsgálat jogszabálysértés nem állapított meg.

A szabálysértési hatáskör keretében továbbra is feladatunk kiállítani az igazolásokat fegyvertartási ügyekben. 2011-ben 1215 db ilyen irányú megkeresés érkezett be, kb. 4.500 – 5.000 főre, szabálysértési előéletet 2 személy esetében találtunk.

A szabálysértési ügyintézés kapcsán a központi szabálysértési nyilvántartás részére történő adatközlés formájáról és módjáról, valamint az adatszolgáltatás rendjéről szóló 59/2009.(IX.3.) IRM. rendelet alapján 2010. januártól Igazgatóságunk működteti az ún. egységes szabálysértési nyilvántartó rendszert. A rendszerbe folyamatosan töltöttük fel az adatokat, a feltöltés naprakész.

Összességében az Igazgatóság szabálysértési eljárása törvényesnek és eredményesnek értékelhető.

7.3. Természetvédelmi bírság

Igazgatóságunk a 2011. évben 44 esetben kezdeményezett természetvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárást az illetékes természetvédelmi hatóságoknál. A rendelkezésünkre álló adatok alapján ezen ügyekben a kirótt természetvédelmi bírságok összege mindösszesen 8.000.000-Ft. volt.

7.4. Büntető ügyek

Igazgatóságunk természetkárosítás alapos gyanúja esetén – az általános gyakorlat szerint – az ügyet az általunk felderített tényállással, valamint az azt alátámasztó dokumentumokkal együtt továbbítja az illetékes természetvédelmi hatóság felé. A hatóság hatósági jogkörénél fogva a tényállást részleteiben is fel tudja deríteni, ezért Igazgatóságunk kéri, illetőleg javasolja a Felügyelőségeknek, hogy amennyiben eljárásuk során a természetkárosítás alapos gyanúja megalapozást nyer, úgy a további szükséges intézkedéseket, büntető feljelentéseket tegye meg.

Természetkárosítás alapos gyanúja miatt 2011-ben Igazgatóságunk 4 esetben tett közvetlenül büntetőfeljelentése.

Sorszám	Az ügy tárgya	db
1.	Rétisas lelövése	1
2.	Fecskefészek leverése	1
3.	Illegális madárbefogás (madárhálózás)	1
4.	Nagyberek – Nekota ügye	1

7.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Részleges pernyertesség	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	3	1	0	0	2
Polgári perek, melyben kötelező a perben állás	14	-	-	-	14
Polgári jogi igény bejelentése	0	0	0	0	1
Közigazgatási per	0	0	0	1	0
Munkaügyi perek	0	0	0	0	0
Büntető perek	0	0	0	0	0

- Tapolcai-tavasbarlang melletti ingatlan – amelyen a barlang szellőző kútja áll – tulajdonosa birtokháborítás megállapítása iránt indított pert Igazgatóságunk ellen. A per I. fokon folyamatban van.

- Vadütközés során keletkezett kár megtérítése iránt indítottak pert Igazgatóságunk ellen. A pert II. fokon is megnyertük, de várható a felülvizsgálati kérelem benyújtása.

- Magánszemély által elbirtoklás iránt indított peres ügyben Igazgatóságunk beavatkozóként vesz részt. A per tárgya védett, tihanyi ingatlant érint – a per I. fokon folyamatban van.

- A 2011 évben 14 esetben vonták Igazgatóságunkat alperesként perbe, védett ingatlant érintő peres ügyekben. Ezen ügyek többsége több éve folyamatban van, és általában magánszemélyek peres ügyei (szolgalmi jog bejegyzése, tulajdonjogi viták, vagyonmegosztás, közös tulajdon megszüntetése, stb.), amely perekben Igazgatóságunkat általában tűrésre kéri kötelezni. Ezen ügyekben minden esetben írásban nyilatkozunk a kereseti kérelmekre, a per során a bíróság felhívásainak minden esetben eleget teszünk.

7.6. Egyéb jogi ügyek

a) Szerződések, megállapodások szerkesztése, felülvizsgálata stb.

- 2011-ben 209 szerződés elkészítése történt meg. Ezek nagy része a folyamatban lévő projektek során lefolytatott közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódik,
- együttműködési megállapodások kötése, felülvizsgálata
- üzemeltetési szerződések elkészítése bemutatóhelyekre

b) Projektekkel, beruházásokkal kapcsolatos feladatok ellátása

- közreműködés közbeszerzési eljárások előkészítésében és lebonyolításában,

c) Szabályzatok és kapcsolódó feladatok ellátása a Jogi és Birtokügyi Osztály feladatkörében

- Szervezeti és Működési Szabályzat felülvizsgálata megtörtént,
- Esélyegyenlőségi Terv 2011 – 2012 – elkészült,
- Közszolgálati Szabályzat felülvizsgálata, – elkészült,
- További felülvizsgálatot igénylő szabályzatok:
 - ⇒ Iratkezelési Szabályzat
 - ⇒ Közérdekű adatok szabályzata

d) Kintlévőségek behajtása – a Pénzügyi és Számviteli Osztály jelzése alapján felszólítások kiadása, szerződések felmondásának előkészítése, fizetési meghagyások előkészítése, végrehajtási lap kiadásának előkészítése, stb. A 2010. évben mintegy 6 millió forint kintlévőség befizetése történt meg.

e) Egyéb jogi feladatok

- közreműködés a közszolgálati, ügykezelői és az Mtv. hatálya alá tartozó dolgozók jogviszonya keletkezéséhez, módosításához és megszüntetéséhez szükséges jogszerű munkáltatói intézkedések előkészítésében,
- vagyonynyilatkozat-tétellel kapcsolatos feladatok ellátása,
- törzskönyvek elkészítése és felterjesztése,
- jogszabályfigyelés – az új és módosuló jogszabályokról szükség esetén azonnal, egyébként havonta összesítve a munkatársak tájékoztatása.

8. Természetvédelmi őrszolgálat

	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	17	6	23
	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	50 692	0	150.000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3 702	0	9.500

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma három fővel csökkent a 2010. évihez képest. Egy fő továbbra is GYED-en van. A központban dolgozó természetvédelmi őrszolgálat-vezető és őrszolgálatvezető-helyettes mellett a 20 fő területen dolgozó természetvédelmi őrlátja el feladatát. A tájegységi – örkerületi felosztás az alábbiak szerint változott a 2010. évihez képest:

A tájegységek az alábbiak:

- Tihany Tájegység (4 örkerület)
- Badacsony - Káli-medence Tájegység (2 örkerület)
- Kis-Balaton Tájegység (3 örkerület)
- Magas-Bakony Tájegység (3 örkerület)
- Nyugat-Zala Tájegység (1 örkerület)
- Észak-Somogy Tájegység (2 örkerület)
- Keszthelyi-hegység Tájegység (2 örkerület)

A teljesség igénye nélkül a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai az alábbi hatósági feladatokat látták el a 2011. évben:

- Fakivágások, fakitermelések ellenőrzése főként a téli időszakban, különös tekintettel a védett-, fokozottan védett természeti területekre, valamint a saját vagyonkezelésű erdőkre.
- Nád- és nádaratások ellenőrzése, különös tekintettel a Balaton és a Kis-Balaton nádasaira.
- Tűzgyújtási tilalom betartásának ellenőrzése elsősorban a kora tavaszi és a késő nyári időszakokban.
- Védett-, fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése a tél végi, kora tavaszi időszakban.
- Védett-, fokozottan védett növényfajok (hóvirág, tőzike, téltemető, stb.) élőhelyeinek őrzése a kora tavaszi időszaktól. Piacok ellenőrzése.
- Növénygyűjtések (borostyán, medvehagyma, bodza, csipkebogyó, stb.) ellenőrzése.
- Legális átvevőhelyek (éticsiga, stb.) ellenőrzése, illegálisak esetleges felderítése.
- Siklóernyős tevékenység ellenőrzése, különös tekintettel a Csobánc és a Somló hegytetőkre.
- Engedély nélküli technikai jellegű sporttevékenység (crossmotorozás, quadozás, stb.) folyamatos ellenőrzése, visszaszorítása.
- Védett területeket érintő sport-, és egyéb rendezvények ellenőrzése.
- Nyári táborozók, sátrazók ellenőrzése.

- Horgászati tevékenység ellenőrzése a Balatonon és a Kis-Balatonon, rendszeres közös járőrszolgálat rendőrökkel, vízirendőrökkel.
- Vízivad vadászatok ellenőrzése, különös tekintettel az Irmapusztai tavakra és a Miklósfai halastavakra.
- Engedéllyel tartott védett-, illetve fokozottan védett fajok (elsősorban ragadozómadarak) tartási körülményeinek ellenőrzése.
- Vándorcirkuszok, állatshow-k ellenőrzése.
- Építési tevékenység folyamatos nyomon követése védett természeti területeken.
- Illegális hulladéklerakás megelőzése, felderítése.

A hatósági feladat ellátásán túl az örök munkavégzését a folyamatos sokszínűség jellemzi:

1. Folyamatos részvétel a szinkronokban, monitoringokban
2. Kezelési tervek készítésében
3. Pályázatírásban és annak bonyolításában
4. Ismeretterjesztés, oktatás terén: csoportkísérések, diavetítések, előadások vagy éppen csónaktúrák
5. Rendezvényeink lebonyolításában
6. Kiemelten a vagyongazdálkodás terén:
 - Állatállomány kezelése
 - Gyepgazdálkodás irányítása, felügyelete
 - Erdők kezelése
 - Vadgazdálkodás
 - Közmunkaprogram bonyolítása csaknem egészében

Társhatóságaink többségével rendszeres, de legalább alkalomszerű a kapcsolattartásunk, együttműködünk az illetékes katasztrófavédelmi, vám- és pénzügyőr, valamint határőr szervekkel, a felügyelőségekkel, és a vadászati hatóságokkal.

A rendőrséggel, vízirendőrséggel javult, erősödött az együttműködés, néhány területen és időszakban napi munkakapcsolat alakult ki.

Egy ízben tartottunk Igazgatósági Természetvédelmi Őrszolgálati értekezletet, valamint éves lógyakorlati képzést.

Az állomány szakképzettsége megfelelő, 17 fő szakirányú felsőfokú, 6 fő szakirányú középfokú végzettségű.

Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik mobiltelefonnal. A 23 természetvédelmi őrből 16 főnek van szolgálati önvédelmi maroklőfegyvere, mindenkinek van önvédelmi gáz spray-je. A szolgálati fegyverek állapotát, tárolását folyamatosan ellenőriztük. Megfelelő a gépjármű ellátottságunk, 18 fő szolgálati gépjárművel látja el feladatát, két fő munkáját segíti motorkerékpár. A mindenki számára megállapított kilométerkeret nagysága a folyamatosan emelkedő üzemanyag árak mellett sajnos nem elégséges. A folyó hónap második felében hátráltatta a munkavégzést a kevés üzemanyag. A szolgálati gépjárművek folyamatos cseréje, évente egy-két jármű beszerzése elengedhetetlen.

A 2011. évben nem sikerült az Őrszolgálat eszközállományát fejleszteni saját beszerzések révén, igaz elmondhatjuk, hogy jelenleg a szükséges eszközök megfelelő számban és minőségben rendelkezésre állnak, a jövőben első sorban folyamatos minőségi cserékre van szükség.

2011. év végi természetvédelmi őrri egyenruha megrendelés biztosítja a munkavégzéshez szükséges egyenruházati viselet elemeket, a kulturált megjelenést.

A Fehérvíz TT-n történtek kivételével a haváriák elkerültek bennünket, a rendkívül csapadékszegény időjárás ellenére számottevő tüzeseteink nem voltak.

9. Költségvetés, vagyon

9.1. Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	Személyi juttatások	264.608
	Munkaadókat terhelő járulékok	63.065
	Dologi kiadások	300.181
	Egyéb folyó kiadások	19.748
	<i>Működési kiadások összesen</i>	647.602
Felhalmozási kiadások	Intézményi beruházás	728.340
	Felújítás	800
	Támogatás értékű felhalmozási kiadás	0
	Egyéb központi beruházás	0
	<i>Felhalmozási kiadások összesen</i>	729.140
Kölcsönök nyújtása		250
Függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások		11.682
Kiadások összesen		1.388.674

Az Igazgatóság kiadásai tekintetében a 2012. évben a folyamatos takarékoság jellemezte. A kiadások csökkentése érdekében a gépjármű hajtó és kenőanyag vonatkozásában kiadott gépjárműkeretek csökkentésre kerültek és a látogatóhelyek üzemeltetését végző vállalkozóinkkal újratárgyaltuk és optimalizáltuk szerződéseinket.

Területkezelés kiadásai:

Területkezelés		28 739
Ebből:	Védett természeti területek	24 528
	Nem védett természeti területek	0
	Natura 2000 területek	4 211

9.2. Bevételek

		Teljesítés (eFt)
Működési bevételek	Intézményi működési bevétel	496.410
Átvett pénzeszközök	Működési célú pénzeszköz átvétel ÁHT-n kívül	2.700
	Támogatás értékű működési bevétel	157.987
	<i>Működési célú pénzeszköz átvétel, bevétel összesen:</i>	<i>160.687</i>
	Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel ÁHT-n kívül	0
	Támogatás értékű felhalmozási bevétel	435.062
	<i>Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel, bevétel összesen:</i>	<i>435.062</i>
	Átvett pénzeszközök összesen:	595.749
Tárgyi eszköz, imm.javak értékesítése		2.268
Előző évi előirányzat maradvány átvétel		105
Kölcsönök visszatérülése		0
Költségvetési támogatás		218.467
Függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek		4.820
Törvény szerinti bevételek összesen:		1.317.819

Támogatásértékű bevételekből		
	költségvetési	218 467
	EMVA	24 610
	KEOP	89 703
	LIFE	4 636
	ETE	9 757

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához a költségvetési támogatás, a támogatás értékű bevételek, az átvett pénzeszközök és az intézményi saját bevételek biztosítanak forrást. A napi működéshez szükséges kiadások mértéke a szükséges takarékosági intézkedések ellenére évről-évre növekvő mértéket mutat. Ennek okai:

1. inflációs hatások;
2. a döntően saját bevételből megvalósított folyamatosan növekvő működési ráfordítások (elsősorban eszközök vételére);
3. az eszközpark pótlását szolgálni hivatott beruházások elmaradása miatt a karbantartási, javítási kiadások folyamatos emelkedése;

A 2011. év az Igazgatóság gazdálkodása szempontjából a szezonálitást leszámítva még még annak ellenére is kiegyensúlyozottnak bizonyult, hogy az év első felében 137.000 eFt került zárolásra, majd elvonásra a költségvetési támogatásból. A pályázatok finanszírozását folyamatosan teljesítette az Igazgatóság és több más pályázati forrás elnyerésére is kész

tervekkel rendelkezik a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság melyeket 2012. évben kíván benyújtani.

Az Igazgatóság 2011. évi költségvetéséről elmondható, hogy eredeti (év eleji) főösszege 590.100 eFt volt, amely az év végére, elsősorban a pályázati fejlesztések, valamint az intézményi működési többletbevétel miatt nőtt 1.318 eFt-ra.

9.3. Vagyon

9.3.1. Befektetett eszközök

2011-ben az Igazgatóság eszközállománya a pályázatoknak köszönhetően növekedett, intézményünk nettó 3,19 milliárd Ft nagyságrendű állami vagyont kezelt (2010-ben az Igazgatóság vagyona 2,72 milliárd Ft volt). A táblázat a befektetett eszközök 2011. 12. 31-i állományát tartalmazza eszközcsoportonkénti bontásban.

Megnevezés		Bruttó érték (eFt)	Értécsökkenés (eFt)	Nettó érték (eFt)
Immateriális javak	Vagyoni értékű jogok	21.105	14.245	6.860
	Szellemi termékek	4.500	1.619	2.881
	Egyéb immateriális javak	0	0	0
Immateriális javak összesen		25.605	15.864	9.741
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	földterület	1.424.003	0	1.424.003
	telek	97.697	0	97.697
	épület	1.147.870	142.357	1.005.513
	építmény	139.323	37.665	101.659
	erdő	0	0	0
	halastó	50.000	12.004	37.995
	Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok összesen	2.858.893	192.026	2.666.867
Gépek, berendezések, felszerelések	üzemeltetési és számítástechnikai eszközök	78.145	65.736	12.409
	egyéb gép, berendezés	444.240	204.332	239.908
	képzőművészeti alkotások	3.190	0	3.190
	egyéb eszköz	6.084	0	6.084
	Gépek, berendezések, felszerelések összesen	531.659	270.068	261.591

Járművek	200.688	165.042	35.646
Tenyészállatok	47.586	15.642	31.944
Beruházások, felújítások	188.200	0	188.200
<i>Tárgyi eszközök összesen:</i>	<i>3.827.026</i>	<i>642.778</i>	<i>3.184.248</i>
Tartósan adott kölcsönök	3.911	0	3.911
<i>Befektetett pénzügyi eszközök összesen:</i>	<i>103.911</i>	<i>0</i>	<i>103.911</i>
<i>Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagyonkezelésbe adott ill. vagyonkezelésbe vett eszközök</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	3.956.542	658.642	3.297.900

Járműállományunk 2011. évben változott. 3 db értékesítés történt (KZN-558 Suzuki Jimny, GYU-485 Opel Campo, HGE-312 Lada Niva) autókat adtuk el műszaki állapotuk és javításuk költségeinek emelkedése miatt. A KZN-558 Suzuki Jimny az év elején totálkárosra törött, a biztosító a kárértékét a roncs eladási értéke felett rendezte.

Közfoglalkoztatási pályázatunk végrehajtása érdekében vásároltunk kézi természetvédelmi kezelés megvalósítására kiegészítőket, elsősorban fűkaszákat. Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy döntően a szakmai (természet-megőrzési, ökoturisztikai, oktatási, vagyonkezelési), kisebb részben a napi ügyviteli munkák során használt gépek, berendezések beszerzésére irányultak. A Pannon Csillagda pályázat keretében videokamerát, fényképezőgépet és spektíveket vásároltunk. A beszerzések döntően a pályázati forrásból valósulhattak meg, különösen a 1316/2011 Kormányhatározat hatálybalépése után.

9.3.2. Forgó eszközök

Megnevezés	Érték (eFt)
Élelmiszerek	0
Áht-n kívülre továbbszámlázandó közvetített működési szolgáltatás	26
Növendék, hízó és egyéb állatok	8.903
Késztermékek	17.736
Áruk	20.362
<i>Készletek összesen:</i>	47.027
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	24.936
Egyéb követelések	1.361
<i>Követelések összesen:</i>	26.297
<i>Értékpapírok összesen:</i>	0
Pénztárak és betétkönyvek	89
Elszámolási számlák	95.142
Idegen pénzeszközök	44.328

<i>Pénzeszközök összesen:</i>	139.559
<i>Egyéb aktív pénzügyi elszámolások összesen:</i>	11.682
FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	224.565

A táblázat a forgóeszközök 2011. 12. 31-i állományát tartalmazza eszközcsoportonkénti bontásban.

9.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	8	0
Szolgálati lakás	4	0
Állattartó épület	4	0
Egyéb állattartó építmény	2	0
Tanya	0	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely	12	1

Épületek: A 2011.évben épületállományunk bővítését a KDOP-2.1.1. pályázati forrásból létesített Tihanyi Levendulaház átadása jelentette. Az Európa Diplomás terület látogatóközpontja az év során 173 millió Ft ráfordítással készült el, összesen 333 millió forint értékű beruházással.

A Közép-Dunántúli Regionális Operatív Program pályázati forrásából Bakonybélben épülő Pannon Csillagda - melynek átadása a 2012. évre tervezett - a tárgyévben 96 millió forintos beruházást jelentett.

Építmények: További, folyamatban levő pályázatainkhoz kapcsolódnak az Igazgatóság vagyonkezelésében levő védett területekre, értékekre fordított fejlesztések:

- a Zirci Arborétum rekonstrukciójához fűződő infrastrukturális felújítások (vízügyi létesítmények, hidak, kerítés építése) és élőhelyek felújítása ill. kialakítása (tó kotrása, új vizes élőhely létesítése), a tárgyévben összesen 57 millió Ft értékben

- a KEOP 7.3.1.1 jelű pályázat keretében a Tapolcai Tavas barlang infrastrukturális létesítményeinek felújítása a tárgyévben 1,5 millió Ft nagyságrendben.

9.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	118	+19
Terepjáró	21	-3
Személygépjármű	7	0
Motorkerékpár	4	0

Kerékpár	69	0
Vízijármű	24	0
Videokamera	7	+4
Digitális fényképezőgép	32	+2
Hagyományos fényképezőgép	8	-1
Spektív	23	+2
Kézitávcső	137	0
Éjjellátó készülék	0	0
Számítógép	76	0
Mobiltelefon	74	-6

Az év során néhány eszköz selejtezésre került, így pl. fényképezőgép, telefon és mezőgazdasági munkagép is. A selejtezés oka az eszközök elhasználódása volt.

10. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

10.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

10.1.1. Látogató-, fogadó- és oktatóközpontok, szálláshelyek

No.	Látogató- és fogadóközpont
1	Levendula Ház Látogatóközpont
2	Bivalyrezervátum, Kápolnapuszta

Szálláshely	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2.057
Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház	Fenekpuszta	12	Csak kutatók és minisztériumi, nemzeti parki dolgozók részére	103
Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	1.894
Diás-sziget	Fenekpuszta	7	Csak kutatók részére	-
Park Villa	Csopak	31	Konferencia és szállás	1.154

Szálláshelyek összesen	
Szállóvendégek száma (fő)	2237
Vendégéjszakák száma (fő)	5208

10.1.2. Tanösvények

Név	Helye	Hossza (km)	Tanösvény jellege	Fenntartó, kezelő	Kiadvány (-/+)
Lóczy gejzír-ösvény	Tihanyi-félsziget	18	geológiai; táblás, önmagába nem visszatérő	BfNPI	-
Boroszlán tanösvény	Bakonybél, Odvaskő	2 és 7	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar)
Geológiai-botanikai tanösvény	Badacsony-hegy	4	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 32 oldal, magyar, német)
Geológiai-botanikai sétaút	Kovácsi-hegy, Zalaszántó	6	komplex; táblás, önmagába visszatérő	Önkormányzat	-
Bazaltorgonák tanösvény	Szent György-hegy, Raposka	4	táblás; önmagába nem visszatérő	BfNPI	-
Búbos vöcsök tanösvény	Kányavári-sziget, Balatonmagyaród	3	zoológiai; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	-
Kitaibel tanösvény	Somló-hegy	3	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar)

10.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

No	Egyéb bemutatóhelyek
1	Erdők Háza, Bakonybél
2	Arborétum, Zirc
3	Lóczy-barlang, Balatonfüred
4	Hegyes-tű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló
5	Major, Salföld
6	Tapolcai-tavasbarlang
7	Kotsy-vízimalom, Zalaszentő
8	Csodabogyós-barlang, Balatonederics
9	Fekete I. Emlékszoba, Matulakunyhó, Diás-sziget
10	Tájház, Vörs
11	Szentgáli-kőlik barlang
12	Várpalota, Homokbánya

10.1.4. Társadalmi kapcsolatok

Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

- Folyamatos kapcsolattartás az önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, turisztikai szervezetekkel.
- Kapcsolattartás a létrejött és az alakuló TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) szervezetekkel.
- A társhatóságokkal való kapcsolattartás folyamatos. Vezetői szinten rendszeresen az egyeztető találkozók a KTVF-ek és a KÖVIZIG-ek szakembereivel.
- Egyetemek (Szent István Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos hallgatók, HABIT-CHANGE pályázat, Pannon Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos hallgatók, Soproni Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos, TDK-s hallgatók)
- MTA PAB Környezettudományi, Területfejlesztési és Településtudományi Szakbizottságának Ökológia és Természetvédelmi Munkabizottsága /2008-tól tagja
- MTA Természetvédelmi és Konzervációbiológiai Bizottság, VIII. Biológiai
- VM Környezet- és Természetvédelmi Helyettes Államtitkárság, Szakértői munkacsoport, Inváziós Szakértői Tanács tag, 2010.04.06-tól

Sajtóval történt együttműködések:

- Veszprém Tv
- Séd Tv
- Balatoni Futár
- TermészetBÚVÁR
- Magyar Turista

10.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Esemény	Helyszín	Résztevők száma
Bakony-Balaton Geopark vetélkedő	Balaton-felvidék, Zánka, Nemesgulács	34 csapat (68 diák + 34 nevelő)
Környezeti nevelés a természetben, avagy a környezettudatos életmódra nevelés eszközeinek alkalmazási lehetőségei a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területein, az ember és környezetének viszonyai alapján.	Csopak, Székház, Tihanyi félsziget	4 fő
Madarak és Fák Napja	Nemesgulács	157 fő
Minősített erdei iskolai szolgáltatás	Bakonybél, Tihany	905 fő
Természeti értékeink előadássorozat	Balaton-felvidéki intézmények, erdei iskolák, táborok, óvodák, nyugdíjas klubok stb.	2.180 fő
Részvétel megyei programokban (Veszprém Megyei Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya által szervezett „Egy nap a biztonságért, egy nap az iskolában”	Veszprém megye	1.800 fő
Szakvezetések biztosítása iskolák, egyetemek, kiránduló csoportok részére	Kis-Balaton, Balaton-felvidék, Magas-bakonyi TK	10 785 fő
Vízvizsgálat, előadás, tanösvény bemutatás Óvodáknak/Zöld Óvodáknak	Csopak, Igazgatóság	120 fő
Természetismereti és kézműves foglalkozás a Levendula Házban	Tihany	640 fő
Nyári táborok, napközis táborok	Bakonybél, Tihany	35 fő
PaNaNet (AT-HU ETE 2007-2013 L00038) projekt keretében 2011. évben két alkalommal (tavasz / ősz) akkreditált természetvédelmi túravezető képzés	Kerkaszentkirály, Sármellék	30 fő (15 fő/képzés)

Programjainkkal sikerült a társadalom széles rétegéhez eljutni az óvodásoktól kezdődően a nyugdíjas klubokig. A 2011-es évben óvodások ismét érkeztek erdei óvoda programra, azaz több nap egymást követően terepi foglalkozáson vettek részt a Tihanyi-félszigeten.

10.2.1. Szakvezetési túrák

A BfNPI ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2011)				
	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogató (fő)	Összesen (fő)	Megjegyzés
Szakvezetési túra, nyílt túra	10.785	1.650	12.435	
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	1.575	4.280	5.855	
Erdei iskolai program Bakonybél, Tihany	905	0	905	
Természetvédelmi táborok	35	0	35	
Levendula Ház foglalkoztató termének résztvevői	523	117	640	
Egyéb:				
Barlangi kalandtúra	3.750	0	3.750	
Fotózás leskunyhóból a Kis-Balatonon	3	0	3	

	Csónaktúra a Kis-Balatonon	213	0	213	
	Konferencia	0	110	110	
Regisztrált igénybevevők összesen:		17.789	6.157	23.946	

10.2.2. Erdei iskolák

Név	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendég-éjszaka
Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2.057
Erdősmereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	1.894

10.2.3. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

- Szakvezetés: Nemzeti Parkunk nyitott a látogatók számára, egy terület kivételével: a Kis-Balaton fokozottan védett terület, ahova csak külön engedéllyel és az Igazgatóság által biztosított szakvezetővel lehet belépni. A park további területeinek alaposabb, igényesebb megismeréséhez kérésre szakvezetést biztosítunk.
- Szakmai előadások
- Csónaktúra a Kis-Balatonon.
- Természetfotózás a Kis-Balatonon
- Overallos kalandtúra Balatonedericsen a Csodabogyós-barlangban és Szentgálon a Kőlik-barlangban
- Szálláshelyeink üdülési csekk elfogadóhelyek voltak.

10.3. Kiadványok

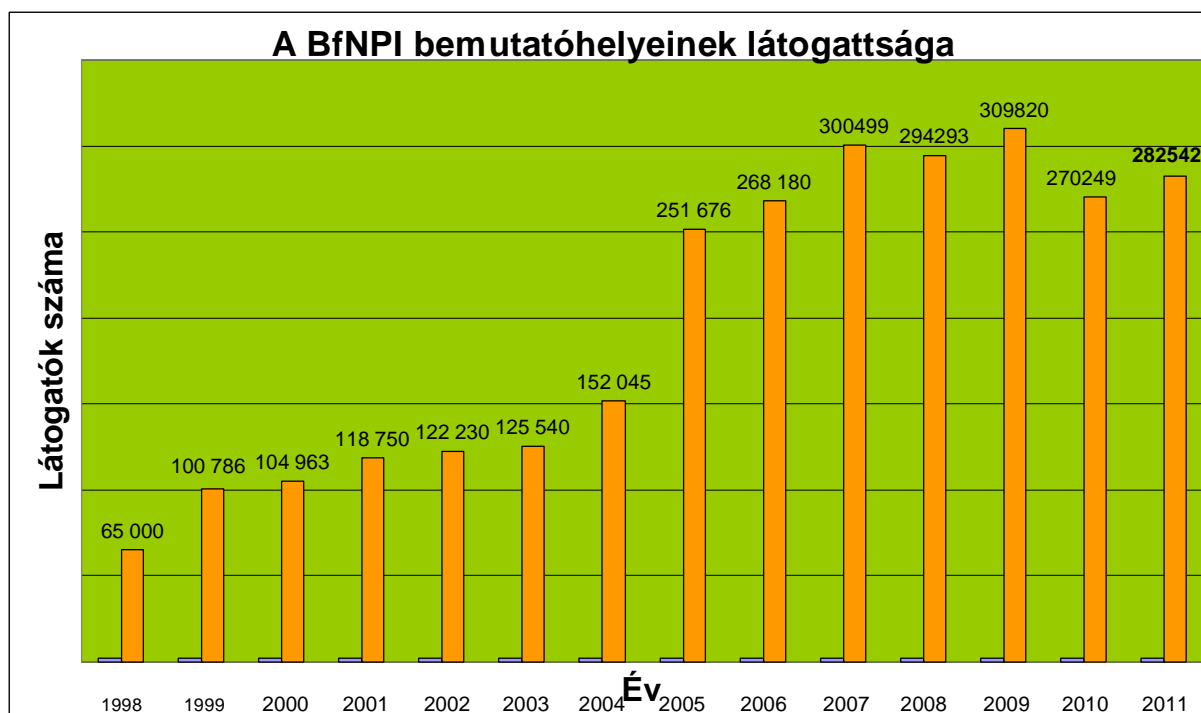
No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	Készlet (pld.)
1	Magas-bakonyi TK Boroszlán tanösvény füzet	1994	223
2	Képeslapok	1996, 2003, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011	9.641
3	Káli-medence leporelló (M,A,N)	1998	4.859
4	Káli-medence falvas leporelló – 9 falu (M,A,N)	1998	2.502
5	Káli-medence Részletes Útikalauz (M,A,N)	1998	429
6	Badacsony tanösvény füzet (M, A)	1998	733
7	BfNPI tájékoztató füzet (M,A)	1999	3.233
8	BfNP térkép (M, A, N)	2008	2.320
9	A Pécselyi-medence és környéke c. könyv	2000	86
10	A Kis-Balaton térsége c. könyv	2001	405
11	Somló, Kitaibel tanösvény füzet	2002	20
12	Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum füzet (M, A, N)	2002, 2006	2.605
13	Hegyestű geológiai bemutatóhely füzet (A, N)	2002	1.203
14	A Tihanyi-félsziget c. könyv	2002	1.234
16	Geológiai kirándulások 1.: A Balaton-felvidék	2002	471
17	A Tapolcai-medence és tanúhegyei c. könyv	2003	1.630

18	Zirc, Arborétum (TKM füzet)	2003, 2006	1.339
19	Kankalin füzet feladatlapok gyerekeknek (M)	2004	5
20	Keszthelyi-hegység Pele tanösvény (M)	2004	1.351
21	A Káli-medence c. könyv	2005	467
22	A Keszthelyi-hegység c. könyv	2006	1.998
23	A Tapolcai-tavasbarlang füzet (M, N)	2006, 2009	2.058
24	Salföld Major családi foglalkoztató füzet	2007	3.911
25	Berekjárás c. könyv	2008	301
26	Regényes Park c. könyv	2007	846

A kiadványok utánnomása részben az eladott kiadványok árának visszaforgatásával történik.

10.4. Látogatóstatisztika

	<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizető látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizető ingyenes látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>
1	Erdők Háza, Bakonybél	2.856	414	3.270
2	Arborétum, Zirc	24.658	369	25.027
3	Lóczy-barlang, Balatonfüred	17.219	71	17.290
4	Hegyestű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló	36.469	0	36.469
5	Major, Salföld	26.533	0	26.533
6	Tapolcai-tavasbarlang	97.925	0	97.925
7	Kotsy-vízimalom, Zalaszentő	3.270	185	3.455
8	Csodabogyós-barlang, Balatonederics	3.313	0	3.313
9	Bivalyrezervátum, Kápolnapuszta	41.984	133	42.117
10	Fekete I. Emlékszoba, Matulakunyhó, Diás-sziget	3.702	0	3.702
11	Tájház, Vörs	597	0	597
12	Szentgáli-kőlik barlang	437	0	437
13	Várpalota, Homokbánya	4	0	4
12	Levendula Ház Látogatóközpont	25.393	1.750	27.143
	Regisztrált látogatók összesen:	284.360	2.922	287.282

10.5. Tervezett fejlesztések (2012)

1. PaNaNet – Burgenlandi és nyugat-dunántúli természetvédelmi területek hálózata (kódszám: L00038, a pályázat a 2007-2013 közötti Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Programban nyert támogatást) keretében Muraszemenyén kenükikötő építése.
2. Pannon Csillagda látogatóközpont átadása Bakonybélben KDOP 2.1.1/B-09-2010-0006
3. Az Európai Geoparkok Hálózatának tagságára pályázó Bakony–Balaton Geopark projekt nevezési dokumentációjának benyújtását követő szakértői bizottság fogadása.
4. Pályázati forrás esetén a Tapolcai-tavasbarlang látogatóközpont létesítésének megpályázása.

10.6 Együttműködési megállapodások

Belföldi együttműködések	
Bakonybéli Szt. Maurícius Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Bakonyerdő Zrt, Badacsonytördemic, Nemesgulács, Badacsonytomaj önkormányzatok	Badacsony erdészeti, természeti, turisztikai céljainak koordinálása
Balaton Riviéra Egyesület	Balaton Riviéra Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, Salföldön a Majorban, pártoló tagság az Egyesületben általános együttműködési megállapodás alapján, bekapcsolódás a Mandula Ünnepek programjaiba

Hotelinfo Kft.	Balaton Turizmus Kártya elfogadásával kedvezményes jegy váltási lehetőség a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsön, a Tájházban
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Füred Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban és általános együttműködési megállapodás
Bauxitkutató Természetjáró SE	Balaton-felvidék természeti értékeinek bemutatása
E.ON Energiaszolgáltató Kft.	Szigetelések befejezése a Kerecsen LiIFE keretében, de ezen felül jelentős segítséget nyújt a további szigetelési munkákhoz is az Akadálymentes Égbolt megállapodásnak megfelelően
Gyenesdiási Turisztikai Egyesület	Gyenesdiás Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban és a Kotsy-vízimalomban
Gyulaffy László Hagyományőrző Lovasbandérium-Csobánc Várért Alapítvány	Csobánc fejlesztése, értékeinek megőrzése
H.E.L.P. Hungary Szabadidő és Tábor szervező Kft.	Szakvezetés biztosítása a Kft. által szervezett csoportok részére
Hotelinfo Kft.	Balatonkártya elfogadása bemutatóhelyeinken
Keszthely-Hévíz Kistérségi Fejlesztési és Többcélú Társulás	Kistérség fejlesztése
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházban
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása
Marcali Szakképző Iskola	Szakmai Együttműködési Megállapodás a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” c. pályázati program megvalósításához
Németh László Művelődési Ház, Tihany	A Levendula Fesztivál megrendezése
Területileg illetékes KTVF-ek	Természetvédelmi jogkörökben együttműködés megvalósítása
Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.	A Kft. által kiírt fotópályázat győztesének ingyenes belépőjegyek felajánlása bemutatóhelyeinkre, Kis-Balatonra
WWF Magyarország	Kedvezményes belépés biztosítása a Panda Klub tagoknak
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Balaton Keleti Kapuja Turisztikai TDM Szervezet	Együttműködési megállapodás
Zánkai Gyermek és Ifjúsági KHT	Egymás turisztikai és környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységének összehangolása
Chianti 3D Kft. (Erdei Vendéglő és Panzió)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás

Diko-Szolg Kft. (Sokoró Fogadó)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Kuti és Testvére Kft. (Maximilian Tóvendéglő és Apartmanház)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum belépőjegyek – voucher elfogadás
Napfény Hotel Karos Kft. (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Napfény Üdülősövetkezet (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Bakonyi Természettudományi Múzeum	
A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés
Magyar Természetkutatók Egyesülete	
CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület	

Külföldi együttműködések:

- A Közép-Európai Egyetem hallgatói látogatása Tihanyban és a Káli-medencében.
- PaNaNet pályázat keretén belül együttműködés a Nationalpark Neusiedlersee Seewinkel-lel és a Regionalmanagement Burgenland GmbH-val (ez utóbbi a 6 burgenlandi natúrparkot képviseli).
- PaNaNet pályázat keretén belül az Igazgatóság bemutatkozott a Bird Experience rendezvényen Burgenlandban.
- Leibniz Institute of Ecological and Regional Development (IOER), Drezda, Németország - HABIT-CHANGE (Interreg IVb) Patnership Agreement (www.habit-change.eu)
- Részvétel a 10. Európai Geopark Konferencián Norvégiában a Gea Norvegica Geoparkban, folyamatos kapcsolattartás, levelezés az Európai Geoparkok Hálózatával a Bakony–Balaton Geopark pályázattal kapcsolatban.

10.7. Fontosabb események

- A Magyarországi Uniós Elnökség idején az Európai Természetvédelmi Igazgatók látogatása a Tihanyi-félszigeten
- Levendula Ház Látogatóközpont átadása
- Zöld turizmus rendezvények – Nemzeti parkok hétvégéje és Nemzeti parkok hete
- Pannon Csillagda alapkövének letétele
- Számos „study tour”

2011. évi programok:

Február

Vizes élőhelyek Világnapja - Siófok

Március:

Víz Világnapja – Patak túra

Májvirág túra – Zalaszántó

Április:

Mandula Ünnepe - Megemlékezés és faluséta Csupakon

Nemzetközi Föld Napja - Bakony-Balaton Geopark értékei 1. Ahol az első balatoni tűzhányók megszülettek

Gyakorlati madárvédelem – Természetismereti séta
Túra a Vétyemi Ósbükkösben

Május:

Madármegfigyelés a Mórachelyi-halastavakon
Madarak és Fák Napja Nemesgulácson
Madárgyűrűzési bemutató Tihanyban
Európai Nemzeti Parkok Napja Vörsön
Nőszírom túra Zalaszántón

Június:

Terelőkutya bajnokság a Salföldön a Majorban
Balton7 – Bemutatóhelyek kedvezményes látogatása, térítésmentes szakvezetések
Magyar Nemzeti Parkok Hétvégéje a Duna-Dráva Nemzeti Parkban
Magyar Nemzeti Parkok Hete

- Csodabogyós barlang kedvezményes látogatása
- Orchidea túra Gyenesdiáson, a Nagymezőn
- Denevérek hálózása, Balatongyörök
- Cinege túra a Szent György-hegyen
- Levendula fesztivál keretében túrák a félszigeten
- Szentgáli-kölik barlang kedvezményes látogatása
- Térítéses túra a Kovácsi-hegyen

Július:

Bivalyfesztivál Kápolnapusztán
Térítéses túra a Kovácsi-hegyen
Bakony-Balaton Geopark értékei 2. Az ördögszántások és szurdokok világa
Térítéses túrák a Tihanyi félszigeten (július 13-tól szerdánként)
Szurdokvölgyek Zalában: Kirándulás a nagybakónaki Kőszikla-szurdokban

Augusztus:

„Remete zarándokút” Nagykapornak-Remetekert
Térítéses túrák a Tihanyi félszigeten (szerdánként augusztus 17-ig)
Csillagászati nap Bakonybélben
Ciklámen túra a Natura 2000 területen - Remetekert

Szeptember:

Szüreti túra, Vár völgy

Október:

Berkenye túra, Barnag
Madármegfigyelési Világnap – Siófokon, a Töreki tavaknál és Várpalotán a halastavaknál:
közös program az MME-vel
Nemzetközi Gyalogló Nap A Bakony–Balaton Geopark földtani értékei 3. A Pannon-tótól a
Káli-medence kötengereiig
Cserszömörce túra, Balatongyörök

November:

Holdfénytúra a Rezi várhoz

2011-ben a Magyar Turizmus Zrt. marketingtevékenységének köszönhetően számos rendezvény (Balaton7) került lebonyolításra, amelyek jelentős mértékben hozzájárultak a nemzeti parkok népszerűsítéséhez, megismertetéséhez.

2011-ben is részt vett Igazgatóságunk a Vendégváró Nemzeti Parkok hétvégéjén, amely a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szervezésében Pécsre került megrendezésre.

A Levendula Ház Látogatóközpont Az Év Ökoturisztikai Létesítménye lett. A díjakat 2011. szeptember 27-én a Turizmus Világnapja alkalmából tartott ünnepségen adták át Budapesten, a cím számos média megjelenést biztosít.

11. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

- Folyamatos kapcsolattartás az önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, turisztikai szervezetekkel.
- Kapcsolattartás a létrejött és az alakuló TDM (Turisztikai Desztinációs Menedzsment) szervezetekkel.
- Részvétel az Utazás Kiállításon Budapesten és Veszprémben.
- Részvétel az OMÉK-on Budapesten
- A társhatóságokkal való kapcsolattartás folyamatos. Vezetői szinten rendszeresen az egyeztető találkozók a KTVF-ek és a KÖVIZIG-ek szakembereivel.
- Egyetemek (Szent István Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos hallgatók, HABIT-CHANGE pályázat, Pannon Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos hallgatók, Soproni Egyetem - gyakorlatos, szakdolgozatos, TDK-s hallgatók)

		Megjelenés/részvétel száma a 2011. évben	
		Írott	Elektronikus
Kiállítás, vásár		5	
Média	<i>helyi</i>	82	36
	<i>regionális</i>	21	18
	<i>országos</i>	53	8
Egyéb		38	
Honlap címe	www.bfnp.hu		

12. Belföldi és külföldi együttműködés

Belföldi együttműködési megállapodások	
Bakonybéli Szt. Mauríciusz Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása
Bakonyerdő Zrt, Badacsonytördemic, Nemesgulács, Badacsonytomaj önkormányzatok	Badacsony erdészeti, természeti, turisztikai céljainak koordinálása
Balaton Riviéra Egyesület	Balaton Riviéra Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, Salföldön a Majorban, pártoló tagság az Egyesületben általános együttműködési megállapodás alapján, bekapcsolódás a Mandula Ünnepek programjaiba
Hotelinfo Kft.	Balaton Turizmus Kártya elfogadásával kedvezményes jegy váltási lehetőség a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsön, a Tájházban
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Füred Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban és általános együttműködési megállapodás
Bauxitkutató Természetjáró SE	Balaton-felvidék természeti értékeinek bemutatása
E.ON Energiaszolgáltató Kft.	Szigetelések befejezése a Kerecsen LiIFE keretében, de ezen felül jelentős segítséget nyújt a további szigetelési munkákhoz is az Akadálymentes Égbolt megállapodásnak megfelelően
Gyenesdiási Turisztikai Egyesület	Gyenesdiás Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban és a Kotsy-vízimalomban
Gyulaffy László Hagyományörző Lovasbandérium-Csobánc Várért Alapítvány	Csobánc fejlesztése, értékeinek megőrzése
H.E.L.P. Hungary Szabadidő és Tábor szervező Kft.	Szakvezetés biztosítása a Kft. által szervezett csoportok részére
Hotelinfo Kft.	Balatonkártya elfogadása bemutatóhelyeinken
Keszthely-Hévíz Kistérségi Fejlesztési és Többcélú Társulás	Kistérség fejlesztése
Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházban
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása
Marcali Szakképző Iskola	Szakmai Együttműködési Megállapodás a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” c. pályázati program megvalósításához
Németh László Művelődési Ház, Tihany	A Levendula Fesztivál megrendezése
Területileg illetékes KTVF-ek	Természetvédelmi jogkörökben együttműködés megvalósítása

Tihany Tourist Kft.	Erdei iskola program szervezése a Tihanyi-félszigeten
Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.	A Kft. által kiírt fotópályázat győzteseinek ingyenes belépőjegyek felajánlása bemutatóhelyeinkre, Kis-Balatonra
WWF Magyarország	Kedvezményes belépés biztosítása a Panda Klub tagoknak
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Balaton Keleti Kapuja Turisztikai TDM Szervezet	Együttműködési megállapodás
Zánkai Gyermekek és Ifjúsági KHT	Egymás turisztikai és környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységének összehangolása
Chianti 3D Kft. (Erdei Vendéglő és Panzió)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Diko-Szolg Kft. (Sokoró Fogadó)	Zirc Arborétum belépőjegyek – voucher elfogadás
Kuti és Testvére Kft. (Maximilian Tóvendéglő és Apartmanház)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum belépőjegyek – voucher elfogadás
Napfény Hotel Karos Kft. (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
Napfény Üdülősövetkezet (Zalakaros)	Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum és Diás-sziget belépőjegyek – voucher/részvételi jegy elfogadás
A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés

Külföldi együttműködés:

- A Közép-Európai Egyetem hallgatói látogatása Tihanyban és a Káli-medencében.
- PaNaNat pályázat keretén belül együttműködés a Nationalpark Neusiedlersee Seewinkel-lel és a Regionalmanagement Burgenland GmbH-val (ez utóbbi a 6 burgenlandi natúrparkot képviseli).
- PaNaNat pályázat keretén belül az Igazgatóság bemutatkozott a Bird Experience rendezvényen Burgenlandban.
- Leibniz Institute of Ecological and Regional Development (IOER), Drezda, Németország - HABIT-CHANGE (Interreg IVb) Patnership Agreement (www.habit-change.eu)
- Részvétel a 10. Európai Geopark Konferencián Norvégiában a Gea Norvegica Geoparkban, folyamatos kapcsolattartás, levelezés az Európai Geoparkok Hálózatával a Bakony–Balaton Geopark pályázattal kapcsolatban.

13. Ellenőrzés

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa/célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1	BfNPI	Munkavédelmi felügyelő	Munkavédelmi ellenőrzés, tűzvédelmi ellenőrzés	Az oktatásról, ellenőrzésről jegyzőkönyv készült, az érintésvédelmi felülvizsgálat megvalósult. A belépő közmunkások oktatása folyamatos.
2	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	A kötelezettségvállalások, a teljesítésigazolások, az utalványozások, az ellenjegyzések, az érvényesítések szabályozottságának, szabályszerűségének 2011. évi vizsgálata Szabályszerűségi ellenőrzés.	A szabályzat aktualizálása szükséges.
3	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Szabályszerűség ellenőrzés. A pénzkezelés igazgatósági rendje szabályozottságának, valamint ellenőrzésre kijelölt pénztárak és pénzkezelőhelyek vizsgálata.	A pénzkezelő helyek szabályozásának változtatása szükséges. A hétfői bevételek hétfő reggeli feladása mindig szükséges feladat. A pénzkezelési szabályzat a jogszabály-változtatások miatt átdolgozásra szorul.
4	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Teljesítmény ellenőrzés A „Mezőgazdasági gépek kihasználásának és üzemanyag fogyasztásának megállapítása”	Gépnaplók áttekintése, teljesítmény és fogyasztás felmérése szükséges.
5	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Teljesítmény ellenőrzés/ Az energia és víz felhasználás vizsgálata	Nagyobb víz,- gáz,- és elektromos energiafogyasztás eltérések (irreális megtakarítások, túllépések) esetén javasolt a fogyasztási helyek vezetőinek rendszeres beszámoltatása az azt előidéző okokról, valamint a megtett és megteendő intézkedésekről.
6	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Rendszer ellenőrzés/ Az igazgatósági Belső kontrollrendszer működésének, és szabályozottságának vizsgálata	Az Igazgatóság a belső ellenőrzés stratégiai tervének elkészítéséhez kockázat elemzési rendszert már kialakított. A belső kontrollrendszer működtetéséhez kockázatkezelési rendszer

				kialakítása és működtetése jövőbeni feladat.
7	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Teljesítmény ellenőrzés/ Az erdőgazdálkodás feladatellátásának, gazdaságosságának, hatékonyságának 2011. évi vizsgálata	Javasolt az erdőgazdálkodással kapcsolatos feladat,- hatás,- és ellenőrzési jogkörök SZMSZ-ben való ismételt áttekintése és pontosítása. Javasolt az erdőtelepítési, az erdő felújítási, és az ápolási szolgáltatás beszerzésekhez a vállalkozók részére a számadhatóság megvalósításához (legalább) rövid írásbeli teljesítés-igazolások kiadása.
8	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Szabályszerűségi ellenőrzés / A gépjármű üzemeltetés igazgatósági rendje szabályozottságának 2011. évi vizsgálata	A Gépjárművek üzemeltetési Szabályzatának aktualizálása. A norma szerinti fogyasztás és az átlagos fogyasztás közötti eltérések gépjárművenkénti rendszeres, legalább negyedévenkénti megvalósítása megfontolandó az Igazgatóságnál.
9	BfNPI igazgató	Belső ellenőr	Rendszerellenőrzés / Az igazgatósági ármegállapítási (árképzési) tevékenység vizsgálata	Javasolt az ár,- díjmegállapítás igazgatósági rendszerének, eljárásrendjének szabályozása önállóan egy önálló Árképzési Szabályzatban, vagy akár egy Önköltségszámítási és Árképzési Szabályzat keretében.
10.	APEH	ÁFA ellenőrzés	Szabályszerűségi ellenőrzés	Az ellenőrzés mindent rendben talált, mind az első, mind a harmadik negyedév kapcsán.

14. Fontosabb célkitűzések a következő évre

A BfNPI feladatai a Nemzeti Környezetvédelmi Program fő célkitűzéseire illeszkednek, figyelembe véve a 2007-2013. közötti időszakra megnyílt és megnyíló EU-s és hazai forrásokat, valamint a BfNPI 2009-2014. közötti időszakra vonatkozó 6 éves fejlesztési tervét, és alapozva a Nemzeti Vidékstratégiában (NVS 2012–2020) foglaltakra is.

1. Védett természeti értékek, területek, Natura 2000 területek: megőrzés, állapotjavítás, fenntartás, kezelés

1.1. Az elmúlt században megvalósított nagyléptékű természetátalakítások miatt számos élőhely, földtani érték jelentősen károsodott, ezért a védett természeti értékek, és élőhelyek állapotának javítása érdekében további fejlesztésekre van szükség. A természetvédelmi célkitűzések érvényesülését segítik az Új Magyarország Fejlesztési Terv Környezet és Energia Operatív Programjának támogatásai. - BfNPI: A KEOP pályázati és egyéb támogatási rendszerek eredményes felhasználása.

1.2. A védelem kulcsfontosságú eszköze a Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) és az egyéb felmérési és monitorozási (pl. NBmR) programok vitele, illetve a területi jelenlét folyamatosága. - BfNPI: A TIR helyi kialakítása, folyamatos adatgyűjtés és adatbevitel. Területi jelenlét, természetvédelmi őrszolgálat.

1.3. A folyamatban lévő különböző támogatású projektek eredményes működtetése. - BfNPI: A futó LIFE, LIFE+, KEOP, KDOP, stb. programok végrehajtása.

1.4. A korábban külterjes gazdálkodású, de mára a művelésből kiesett területek esetében az előrehaladott szukcessziós folyamatok visszaszorítása vált egyre fontosabb természetvédelmi feladattá, mely többnyire a hagyományos tájgazdálkodási formák felelevenítését jelenti. Más területeken viszont (pl. természetszerű erdők) éppen a természetes folyamatok támogatása, érvényesülésének elősegítése a természetvédelem célja. - BfNPI: A sajátkezelésű területek növelése, a természetvédelmi kezelés megvalósítása.

1.5. Kiemelt feladat a nemzeti park igazgatóságok jóváhagyott vagyongazdálkodási koncepciójában és hosszú távú tervében meghatározott fejlesztések, illetve a természeti értékek megőrzését, gazdagítását szolgáló vagyongazdálkodás megvalósítása. - BfNPI: A vagyongazdálkodási koncepció napi munkába való illesztése.

2. Az erdők természetvédelme

2.1. Legfontosabb cél a védett természeti területeken lévő erdők természetvédelmi célú kezelésének megvalósítása, a Natura 2000 területeken lévő és a nem védett erdőkben pedig a természetközeli erdőgazdálkodás széles körű elterjesztése. - BfNPI: Helyi erdészeti tervezés befolyásolása.

2.2. Az állami erdők tekintetében olyan szervezeti, gazdálkodási-kezelési formát és finanszírozási rendszert kell kialakítani, amelyik megfelel a társadalmi elvárásoknak, tükrözi az egyértelmű társadalmi szerepvállalást, biztosítja állami erdők közcélú szolgáltatásainak megvalósulását, az állami és társadalmi ellenőrzés lehetőségét. - BfNPI: Újabb állami erdőterületek saját kezelésbe kerülése.

3. Élettelen természeti értékek megőrzése, fenntartása

3.1. Kiemelt cél a geoparkok hálózatának kialakítása, elsőként a Balaton-Bakony Geopark mielőbbi megalakítása. - BfNPI: Kandidálási dokumentáció alapján az éves munka, felülvizsgálat szervezése.

3.2. Feladat a megkülönböztetett védelmet igénylő földtani értékek felmérése és megőrzése, beleértve az oktatást, nevelést és szemlélet-formálást szolgáló tevékenységeket is. - BfNPI: Közhiteles nyilvántartás folyamatos frissítése, aktív beavatkozások megtétele (pl. KEOP).

4. Tájvédelem

4.1. Fontos a hazai tájak felmérésére, a hazai tájak tájkataszterének kidolgozására, mely elősegíti, hogy a Táj Egyezmény által előírt tájvédelem. - BfNPI: Az egyedi tájértékek felmérésének gyorsítása, és az értékek megőrzése.

5. Turisztika, oktatás

5.1. A meglévő öko-turisztikai, bemutató-látogató-fogadó létesítményeink jobb kihasználása, fejlesztése, korszerűsítése, újak létesítése, a mai kor követelményeinek való megfeleltetése. – BfNPI: További bemutatóhelyek fejlesztési lehetőségei pályázat segítségével (pl. Tapolcai-tavasbarlang fogadó épület). A Pannon Csillagda üzemelésének beindítása.

5.2. Új, a mai kor igényeinek megfelelő programkínálat kialakítása. - BfNPI: Programok fejlesztése, kiajánlása.

6. Intézmény szervezési, irányítási feladatok

6.1. Alapító Okiratban keszthelyi és zalaegerszegi telephelyek szerepeltetése. Indoka és célja, hogy a regionális szinthez kötött pályázati lehetőségeket működési területünket lefedően igénybe tudjuk venni.

6.2. Szervezeti és Működési Szabályzat új verziójának elkészítése, figyelemmel a jogszabályi változásokra is.

6.3. Vagyonkezelési szerződések megkötése mind az NFA Szervezettel, mind pedig az MNV Zrt-vel.